

רוני סומק שריטה במרפק השירה

Ronny Someck Hall of Fame

Exhibition opening: May 2014

רוני סומק שריטה במרפק השירה

פתיחה: מאי 2014

Museum

Chief Curator & Director: Meir Ahronson
Administrative Director: Zion Kubani
Director's Assistant: Tammy Trister
Education Department: Keren Dalah
Administration: Ronit Shirion

Exhibition

Curator: Meir Aharonson
Construction: Mazor Siman-Tov

Catalogue

Catalogue Design & Production: Roitman Design
Printing: AR Print

Thanks to

Hennie Jetzes for accompanying me through this journey

מוזיאון

אוצר ראשי ומנהל אמנותי: מאיר אהרונסון
מנהל אדמיניסטרטיבי: ציון קובאני
ע' למנהל אמנותי: תמי טריסטר
מנהלת מח' הדרכה: קרן דלח
מנהלה: רונית שריון

תערוכה

אוצר: מאיר אהרונסון
הקמה: מזור סימנטוב

קטלוג

עיצוב והפקה: סטודיו צביקה רויטמן
הדפסה: ע.ר. הדפסות

תודה להני חצס שליוה אותי במסע הזה

THE CHANAN ROZEN
MUSEUM OF
ISRAELI ART
RAMAT GAN (R.A)

The Museum is supported by the Israel Ministry of Culture & Sport – by Ramat-Gan Municipality
© 2014 The Chanan Rozen Museum of Israeli Art, Ramat-Gan

המוזיאון נתמך על ידי משרד התרבות והספורט ועיריית רמת גן
© 2014, המוזיאון לאמנות ישראלית, רמת-גן (ע"ר) ע"ש חנן רוזן

תמונה קבוצתית עם חברים

מאיר אהרונסון - ערב פסח 2014

שוב.

תערוכה של ציורים של רוני סומק במוזיאון לאמנות ישראלית ברמת גן.
שוב, כי רוני הוא משורר העוסק בשירתו ובאמנות הציור.
שוב, כי הציורים טובים. שוב כי רוני עובד כל העת ואינו נרגע לרגע.
שוב, כי אני אוהב את העבודות ואת המשורר.
שוב, כי המחווה הזו של ציורי משוררים המשובצים בשירים זו כמעט
המושלמות של התרבות.
שוב, כי השירה והציור חד הם.

שוב, כי רק המילים המדודות מתאימות לקו וכתם מדויקים.
שוב, כי המוזיאון מנסה בכל כוחו להביא בפני הצופה לא רק ציור אלא
גם תרבות.

קבוצת העבודות של רוני סומק מביאה בשערי המוזיאון את
הפורטרטים של מיטב המשוררים. משוררים שגם אם אינם חיים יותר
יצירתם ומילותיהם ממשיכות לחיות ולהחיות. במעיין תמונה קבוצתית
שבה מופיעים המשוררים שהם בני שיחו של רוני סומק נעמדו
הגדולים שבהם בשורה אחת והתקבצו כמו מנהיגי מדינות בועידה
חשובה ל-"פוטואופ" המתבקש. אבל כאן התמונה הקבוצתית היא יותר
מתמונה קבוצתית. היא אמירה המחברת את השם לכאן. את החיים
למתים. את השירה לציור ואת רוני סומק למוזיאון.
שווה.

שריטה במרפק השירה

יש משוררים שהם רופאי עינים
המטפטים טפות להרחבת אישון השמים ונוצה
נושרת מבטן צפור פצועה נלפדת בסוף השורה.

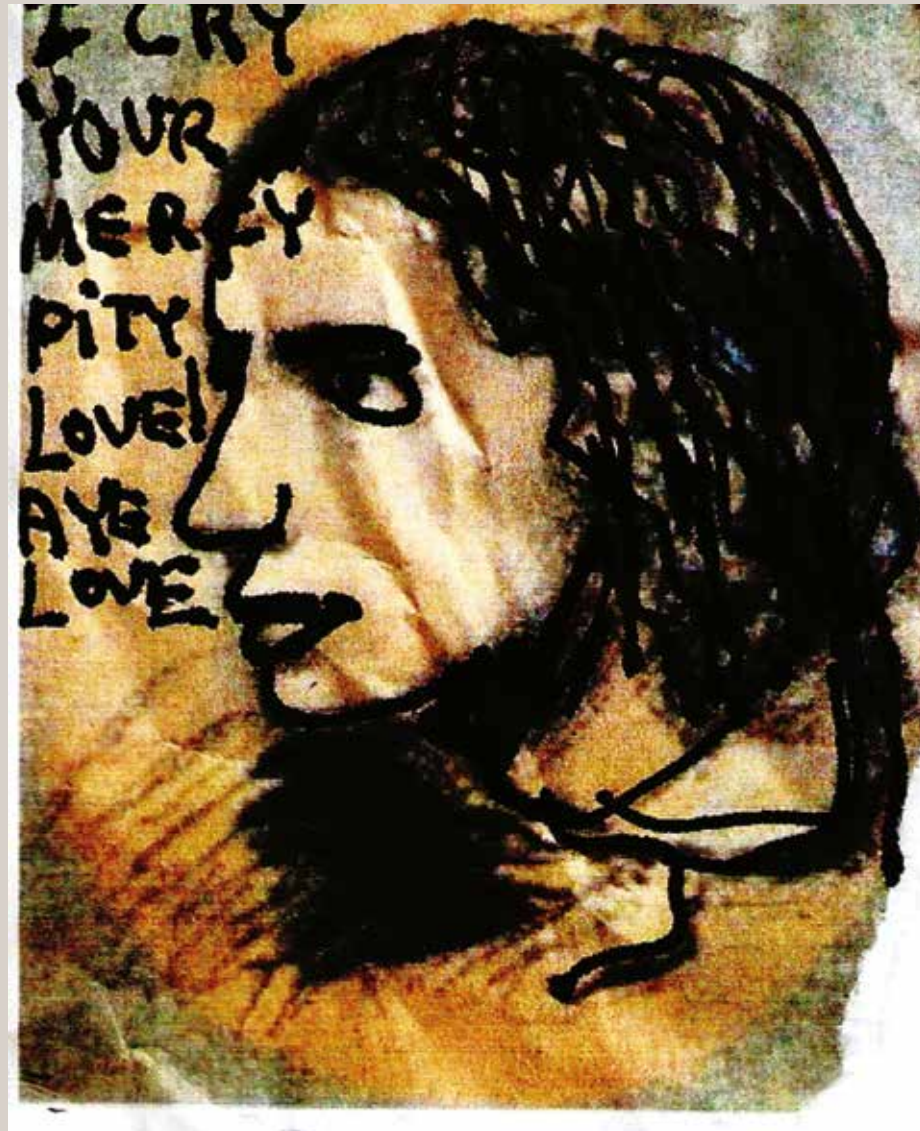
יש משוררים שהם אורתופדים
המפרכים לצפור את עמוד השדרה ואצבעם,
כמו גנב, מטפסת על מרזב החליות
שבקיר הגב.

יש משוררים שהם רופאי אליל המחפשים
מלה שתגמד את קולות הצפורים
לסולו הליל.

יש משוררים שהם רופאי שנים
והמלה הזאת נוגסת להם בשפתים.

יש משוררים שהם תמיד תחבשת
והמלים הן אנטבייטיקה הנמרחת מתחנה
כצפורי מטפורה על שריטת הנצח
במרפק השירה.

(מתוך: "המתופף של המהפכה")

ג'ון קיטס. הבית בהמפסטד

מיִשְׁהי מִתְעַכְבֶּת לְיַד מִטַּת הַמִּשׁוֹרָר
כְּמוֹ הֵיטָה אֶהוֹבְתוֹ בְּגִלְגוֹל קוֹדֵם.
כִּיִּם סְדִינִים מִגְהֵץ בְּאֵוִיר
וְהַתְּלִילִים בְּקַפְסַת הַזְּכוּכִית הַמוֹזְאוֹנִית
הֵם מִהַצָּהָב שְׁלָה.
מִהַחֲלוֹן אֲנִי רוֹאָה דְּבוּרָה עַל יַעַץ תּוֹת
רוֹשְׁמֶת שׁוֹרֶת עֵקֶץ לְרוֹמְנִטִיקָה.

(מתוך: "גן עדן לאורז")

THE FLEA.
John Donne

MARK but this flea, and mark in this,
How little that which thou deniest me is ;
It suck'd me first, and now sucks thee,
And in this flea our two bloods mingled be.

~~They have not that this cannot be said~~
A sin, nor shame, nor loss of maidenhead ;

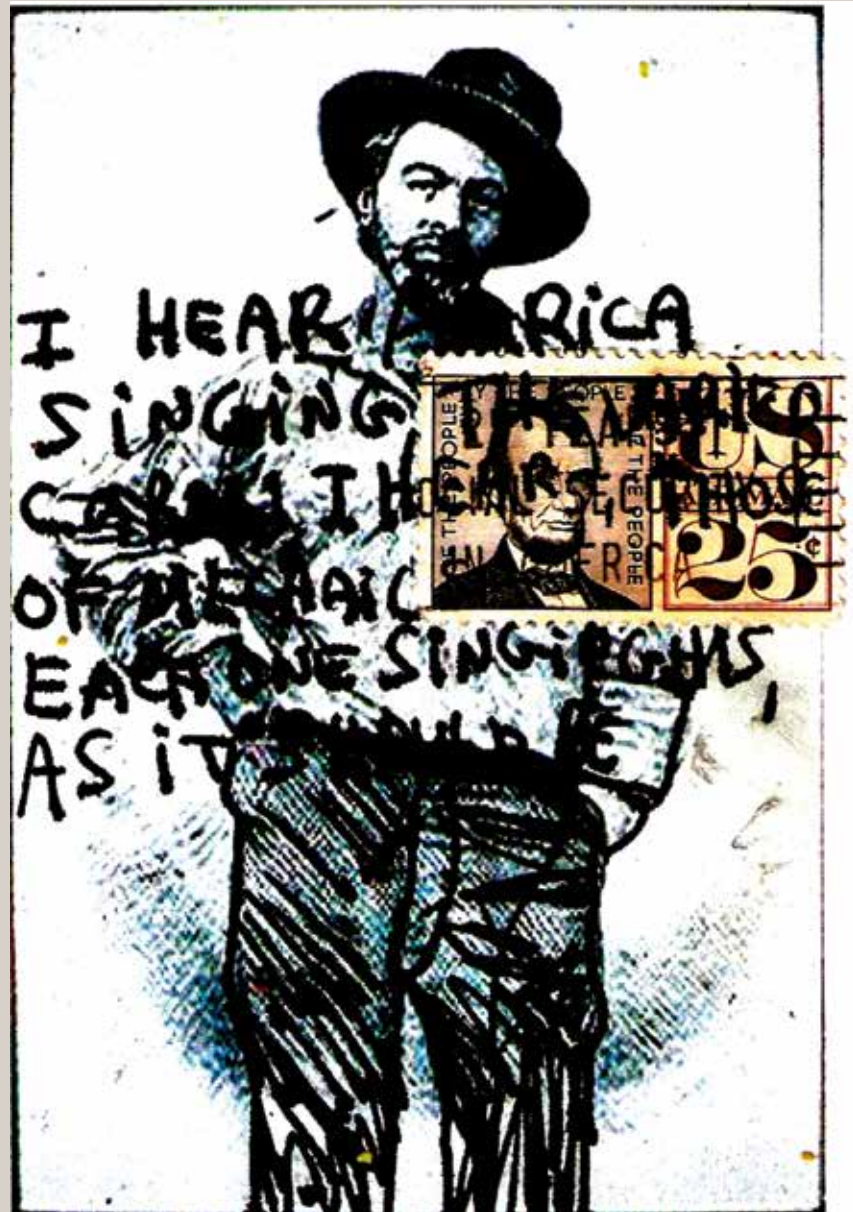
~~Yours is, and mine is, and our bloods are joined;~~
~~And this is all the proof that needful be,~~
~~That two young maidens bloods are thus joined.~~

~~Of which I am, and you are, and our bloods are~~
Where we almost, where we do meet are.

This flea, this little, this is all the temple is
Our marriage bed, and marriage temple is
The bed that we've made, where we've met
In these living walls of jet,
Which make you apt to kill me,
Let not to that self-murder added be,
And sacrilege, three sins in killing three

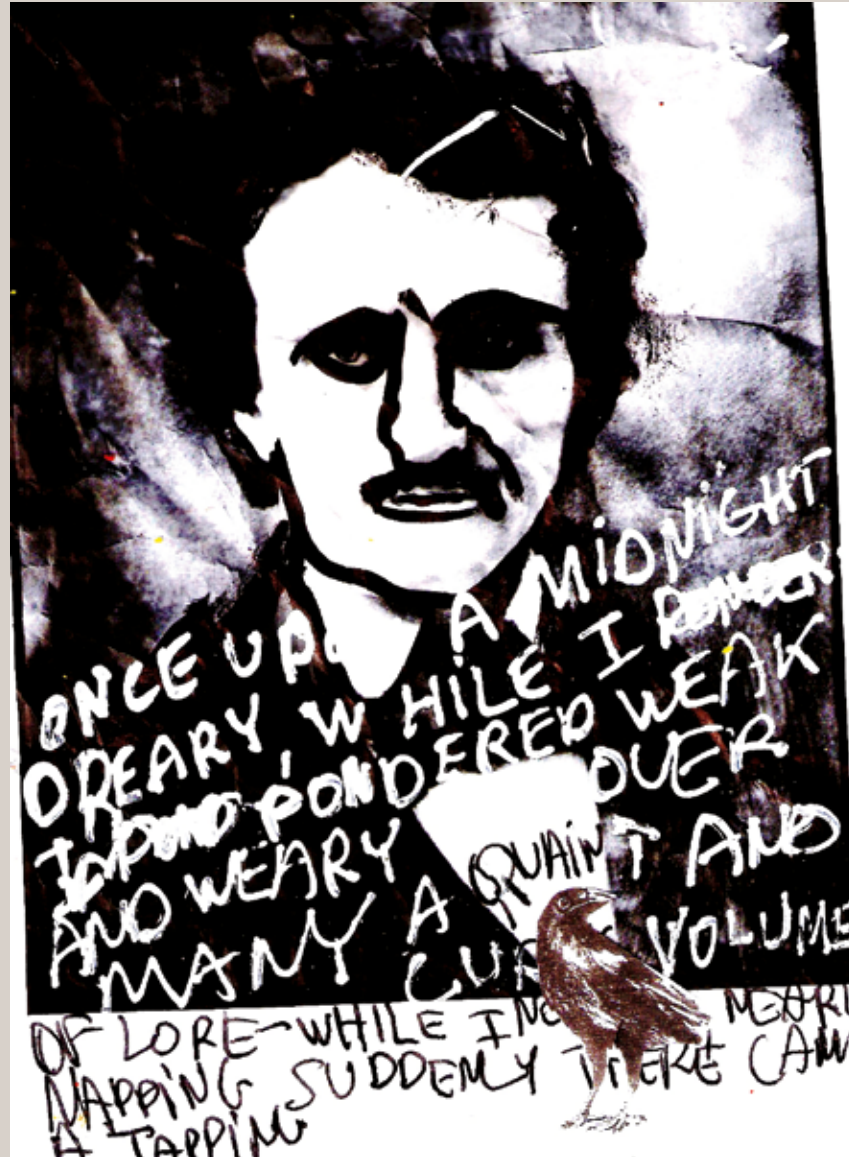
~~And sudden, hast thou since~~
Purpled thy nail in ~~mine~~ of innocence?

Wherein could this flea ~~be~~,
Except in that drop which it suck'd from thee?

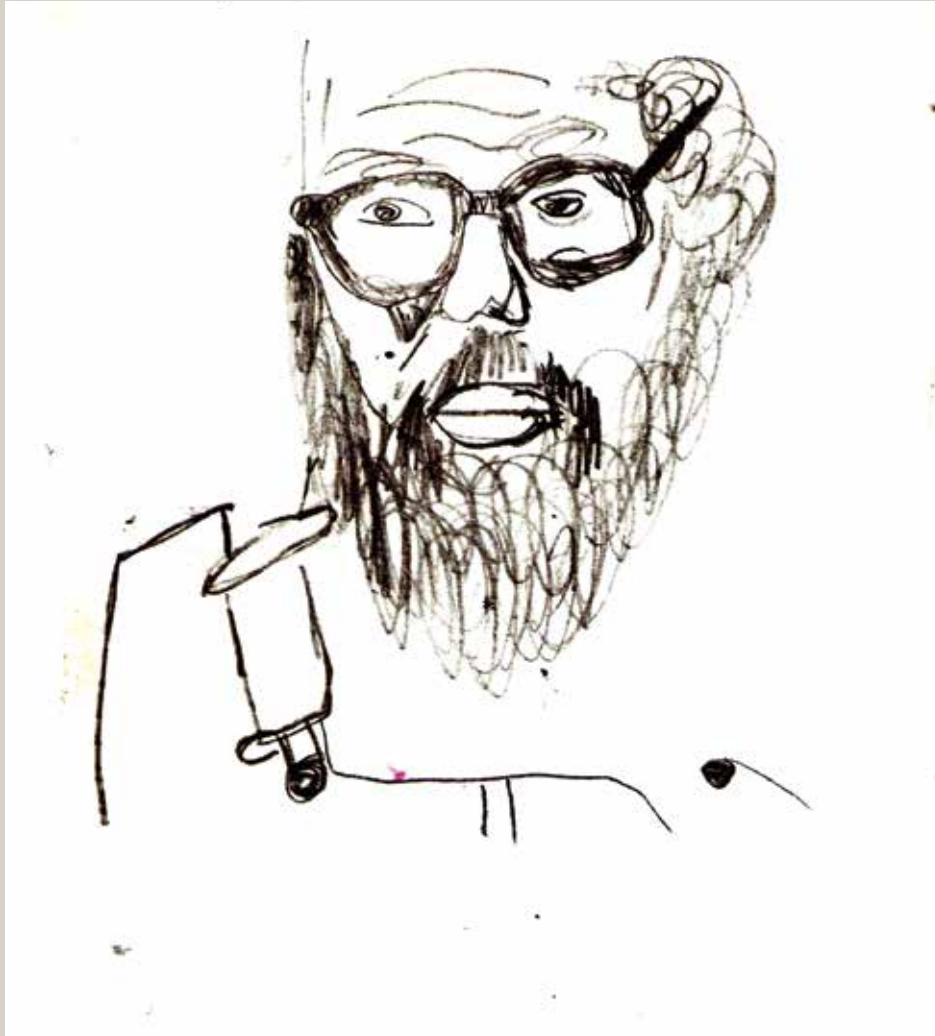
אוסקר ויילד / Oscar Wilde

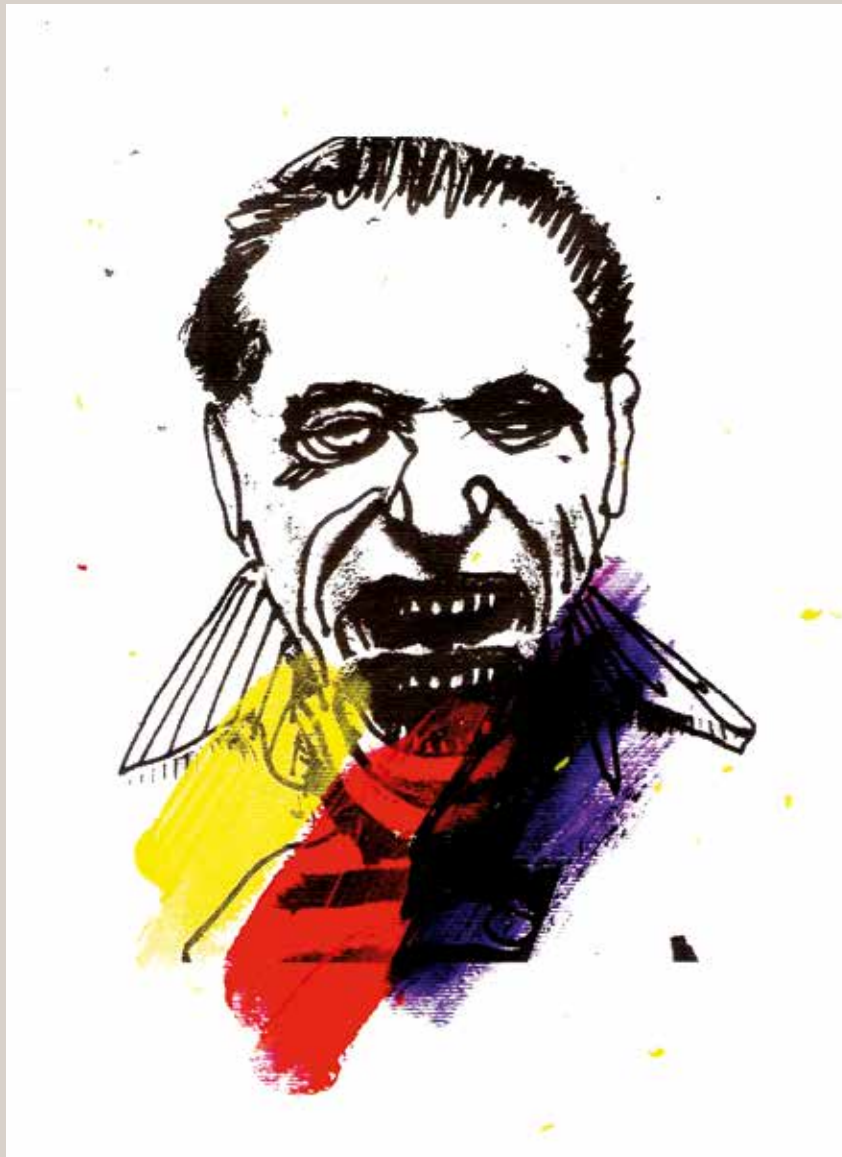

Ezra Pound / עזרא פאונד

אלן גינסברג / Allen Ginsberg

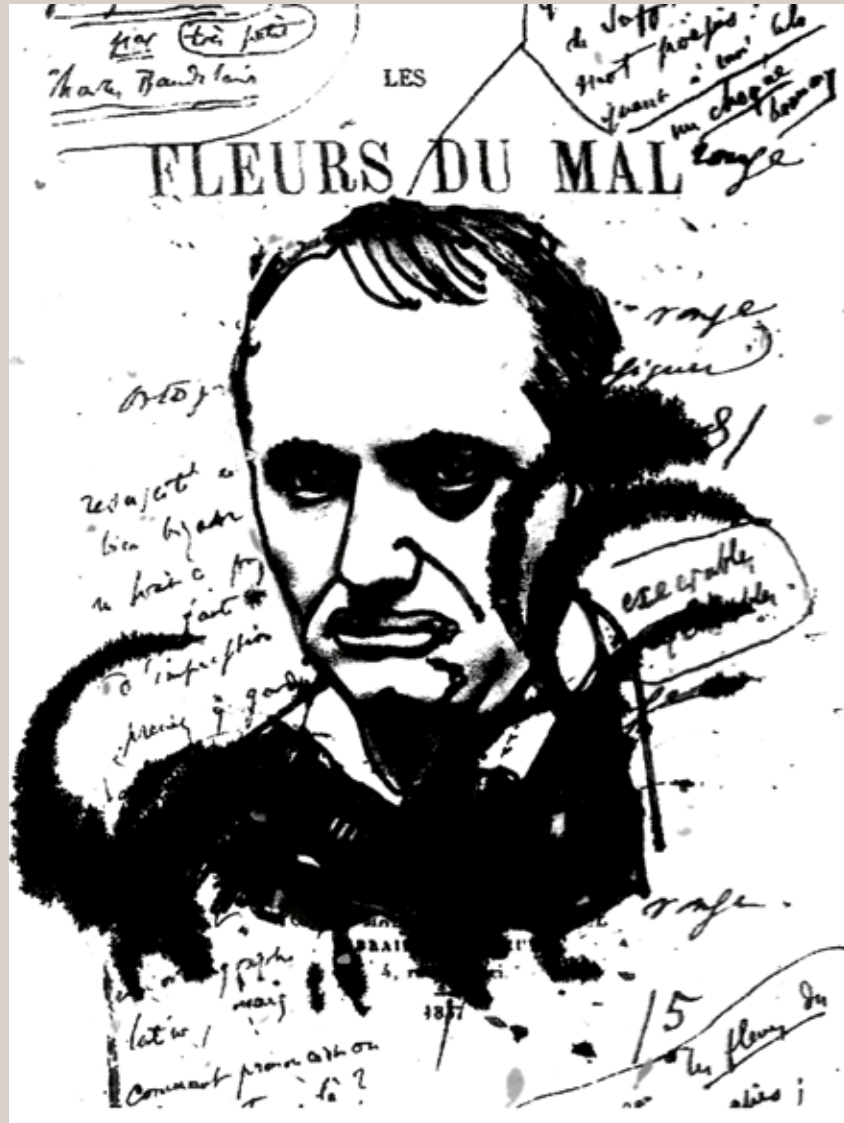

William Butler Yeats / ויליאם בטלר ייטס

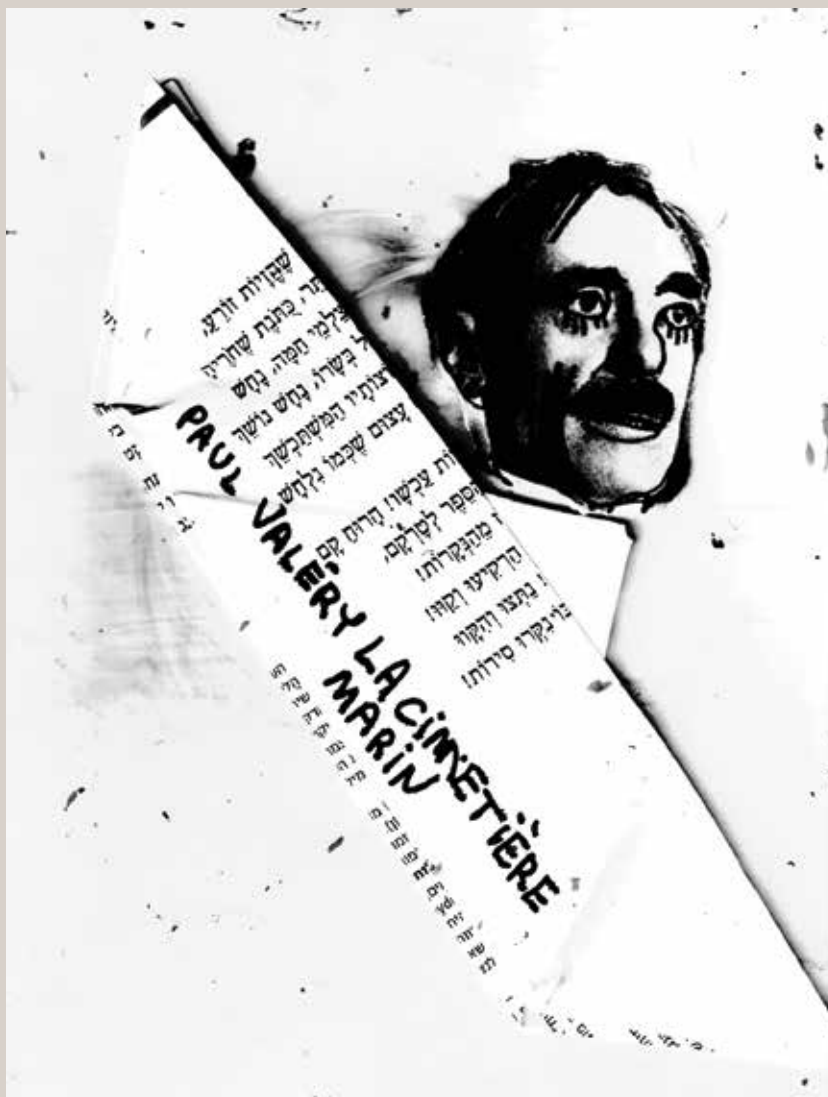

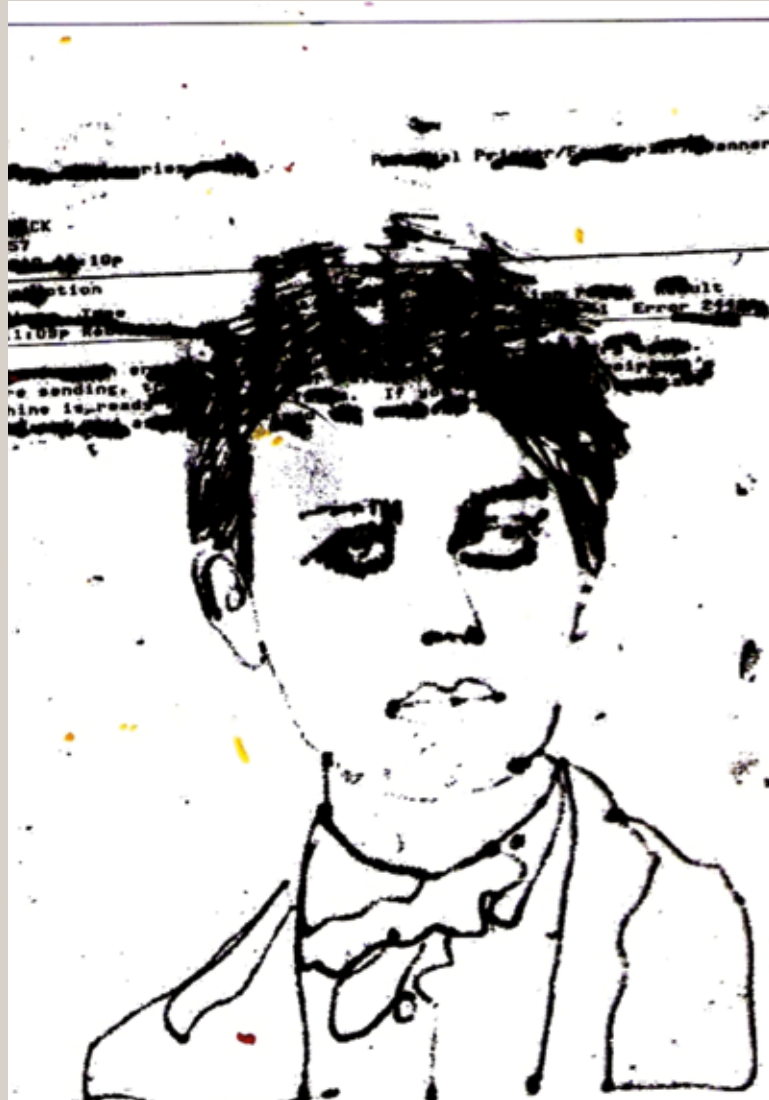
**שיעור ראשון בקורס לשירה מדויקת
בהשראת 'הקבצנית מנפולי' מאת מקס ז'קוב**

"אתה רואה", הוא אמר, "את זה עם השופם?"
"יש שְלוּשָה עם שופם", עניתי.
"את זה", הוא המשיך, "עם השופם והעין הסינית?"
"לשלושתם", היקתי, "יש שופם ועין סינית."
"זה", הוא התעקש, "עם השופם, העין הסינית והצללקת
מעל לגבה?"
"לשלושתם", לא ותרתי, "יש שופם, עין סינית וצללקת
מעל לגבה."
ואז הוא שלף אקדח, ירה בימני ובאמצעי,
הצביע על השמאלי
ואמר:
"אותו אני מת להרג".

מָחָר, תלמידים יקרים, נלמד בקורס לשירי אהבה
איה להפוך את הלב
לעברון נמלט.

(מתוך: "אלג'יר")

סתו. סרט צרפתי

סתו הוא פֶּטֶנֶט צְרֵפֶתִי,
רְשׁוּם עַל פְּנֵי שָׁל זֶה הַנְּכִנָּס לְאַטְלִיז הַשְּׂכֹנֶתִי
וְאוֹמֵר שְׂאִין לוֹ שֵׁם לְסִפָּר שְׂפֵתֵב.

"יֵשׁ לָךְ חֲצוּצָרוֹת בְּסִפָּר? שׂוֹאֵל הָאֶטְלִיזָאִי
"לֹא"

"יֵשׁ לָךְ תְּפִים?"
"לֹא"

"אֲזַ קְרָא לוֹ - לְלֹא חֲצוּצָרוֹת וּלְלֹא תְּפִים."

אַחַר כֵּן נוֹשֵׁר עָלָה צְהֹב, פְּרֹרִי,
עַל נְרִשְׁרֵת זְהֵב שְׂבָצוֹאֵר חֲתוּל מִתְנַמְנָם
וְהַגִּשֵׁם הָרֵאשׁוֹן יוֹשֵׁב לוֹ עַל הַזָּב
כְּהִתְחַלָּה שָׁל נְבִיחָה."

(מתוך: "גן עדן לאורז")

Heinrich Heine / הנריך היינה

מחמוד דרוויש / Mahmoud Darwish

ואלה תולדות נדודי השינה של המשורר העיראקי
סרגון בולוס בעיר לודב שבדרום צרפת:

בְּלִילָה הַרְאֵשׁוֹן הוּא דָּבַר לְיַד אַרְוָה
וְהִסּוּסִים הִדְהִירוּ לְעֵבְרוּ
שְׁתִּיקָה.

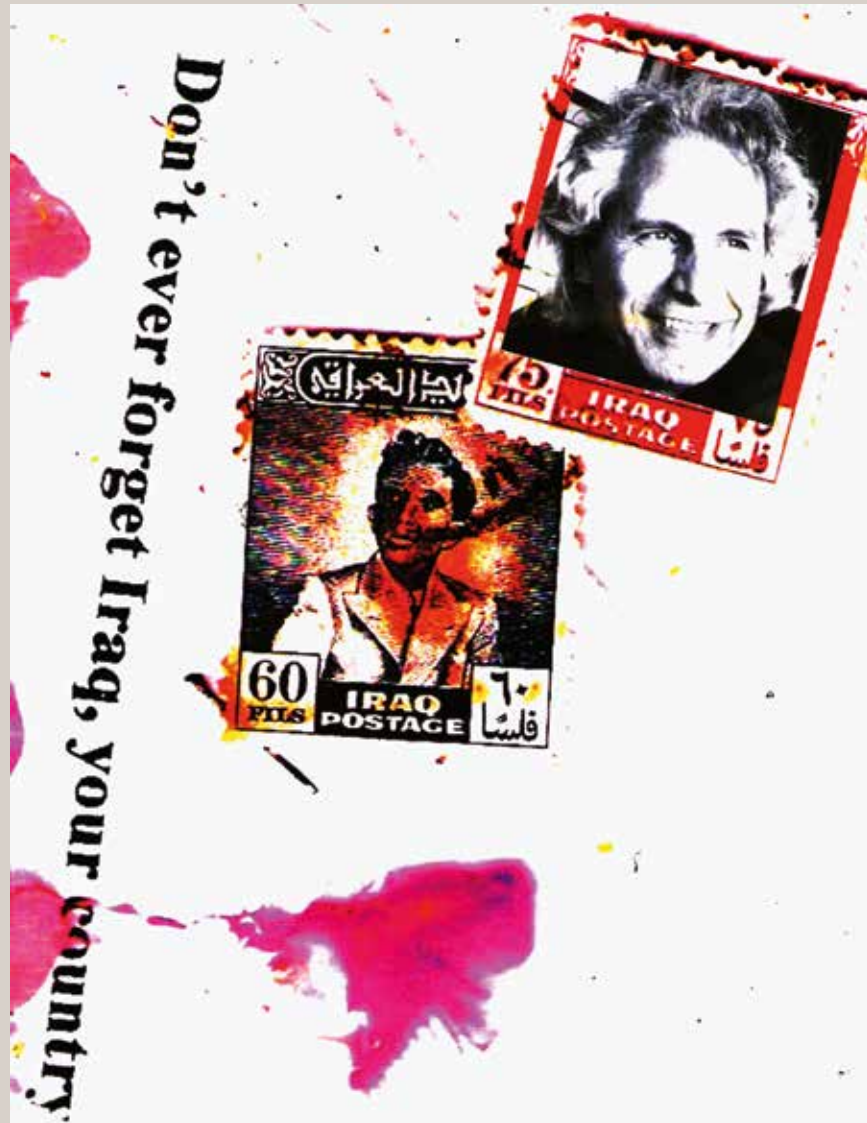
בְּלִילָה הַשֵּׁנִי בְּחֹדֶר הַכֶּמֶר,
הוּא לֹא הוֹצִיא
מְלָה.

בְּשִׁלְיָשִׁי, בְּמַלּוֹן שֶׁהָיָה פֶּעַם בֵּית זֹנוֹת,
הוּא גָּרַד סִיד מִשְׁפָּתֵי הַקִּירוֹת
וּבִקֵּשׁ מֵהֶם לְהִתְנַדֵּוֹת.

מִי יוֹדֵעַ, חֶשֶׁב, לְאִיזָה גְבוּהַ תִּגְיַע עֲרַמַת
הַסְּדִינִים שֶׁהִחְלִפוּ בְּמִשְׁוֹ הַשָּׁנִים עַל אוֹתָהּ
מִטָּה.

בְּצַרְף אֶחָד מֵהַלִּילוֹת לֹא נִעְצָמוּ עֵינָיו.
הִדְלֵק שֶׁהִבְעִיר חֲלוֹמוֹת הַמְּשִׁיף לְזֶרֶם
בְּמִנוּעֵי הַמְּטוֹסִים שֶׁהִפְצִיצוּ
אֶת קֶבֶר אָבִיו,
שֵׁם, עַל הָאֲדָמָה מְמַנָּה
הַמְרִיאָו חֲזִיו.

(מתוך: "אלג'יר")

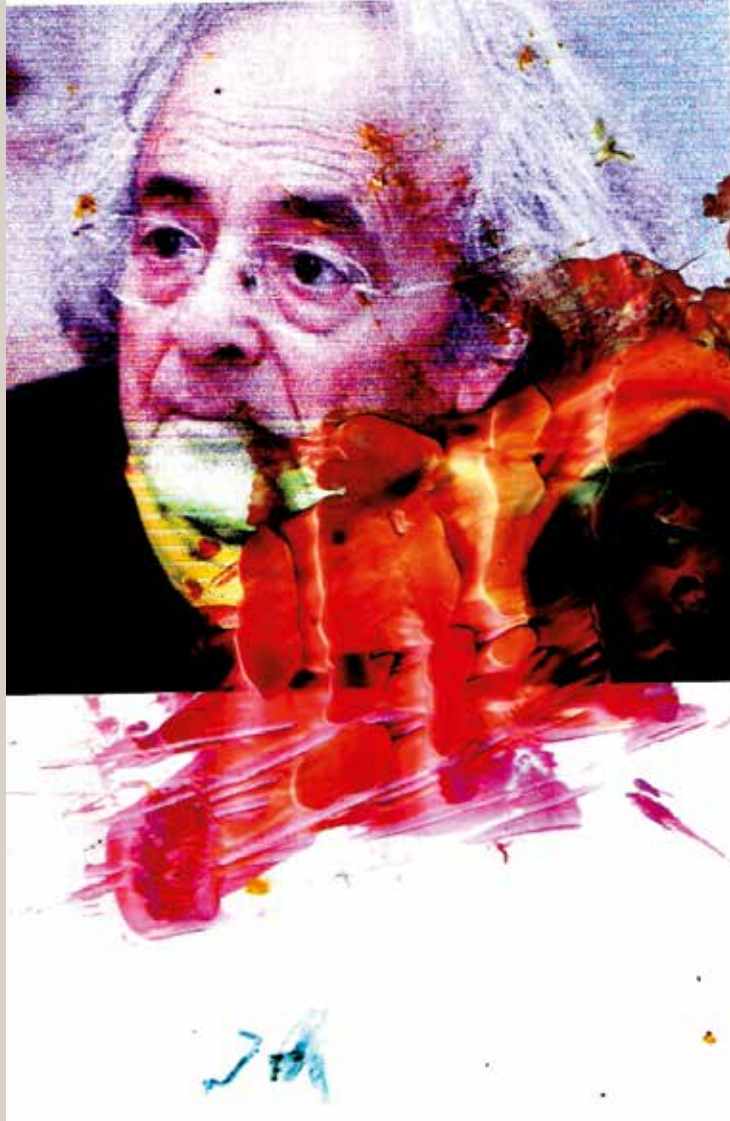
הערה אישית בשולי טופס הבקשה
לחידוש הדרכון העירקי
לסאלח אל-חמדני

בין שפתי החיט שיתפר לי את
חליפת השיבה תרעד
ספה.

כשפתח את פיו
ידקר הקדר,

והגעגעוע שאמציא לכבוד בגד הבוגדנית
שנמקה מזכרונני,
לכד בקרט מדידה
הפרוה על צנארו
קחבל תליה.

(מתוך: "כוח סוס")

שלום לאדוניס המלך

(בהשראת 'מפתח פעולות הרוח' לאדוניס בתרגום ראובן שניר)

אתה שואל: "מהי מטפורתה?"
ועונה: "כנפים מרפרפות
בלבבות מלים",
ואני נזכר בכנף ידה הנוחתת על הכתף הממשית של בתי
בעיר קטלאנית היקה מצפורים.
היא התנצלה שהערבית שלה היא תוצרת
מגמת מזרחנות בבית הספר בו למדה,
ואתה אמרת לה שהיא טובה משאריות המלים
תוצרת בגדד שזנקהו בפי.
"הגיע הזמן", חיקתה, "שהבת תלמד
את אביה
את שפת אמו."
אמי, אדוניס, היא שומרת היער בו שתולות
מלים המחכות לנביטה.
בתי נולדה מלב שחרטתי לכבוד אהובתי
על אחד הגזעים,
והשפה היא קול צחצוח חרבות הרוח
במה ששאר מבלוריות העלים.

(מתוך: "כוח סוס")

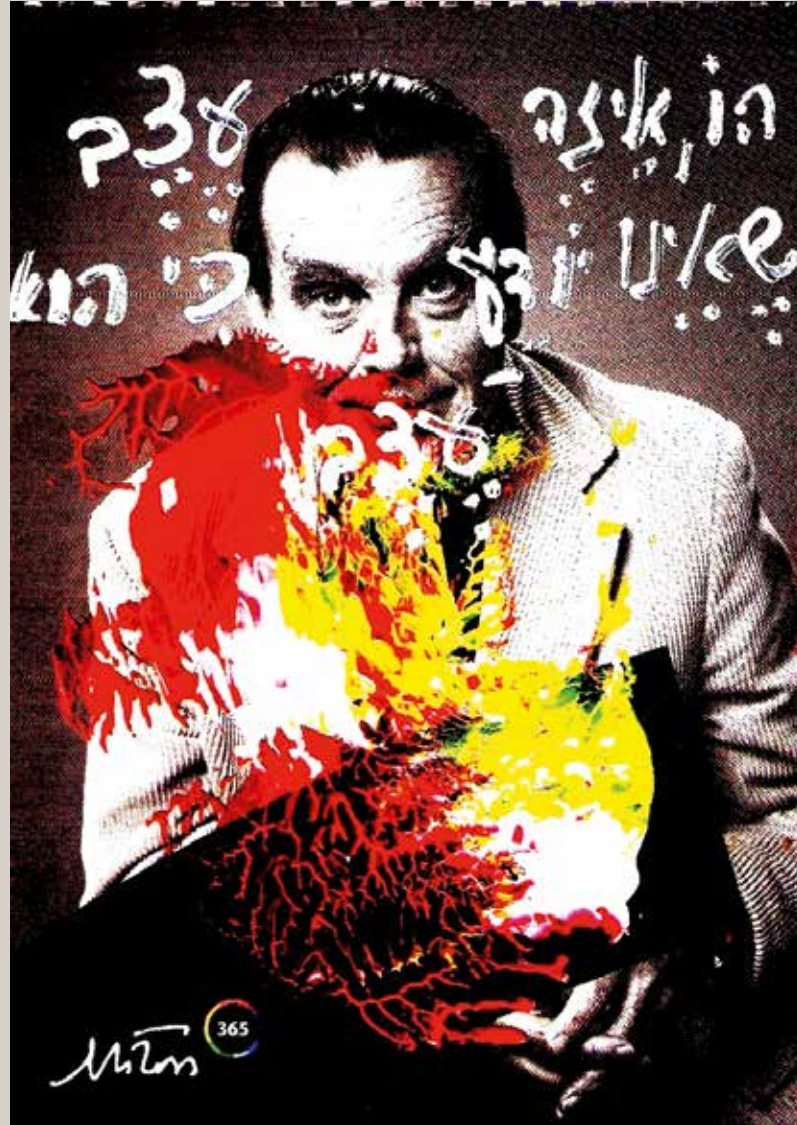

שיר אהבה לויסלבה שימבורסקה

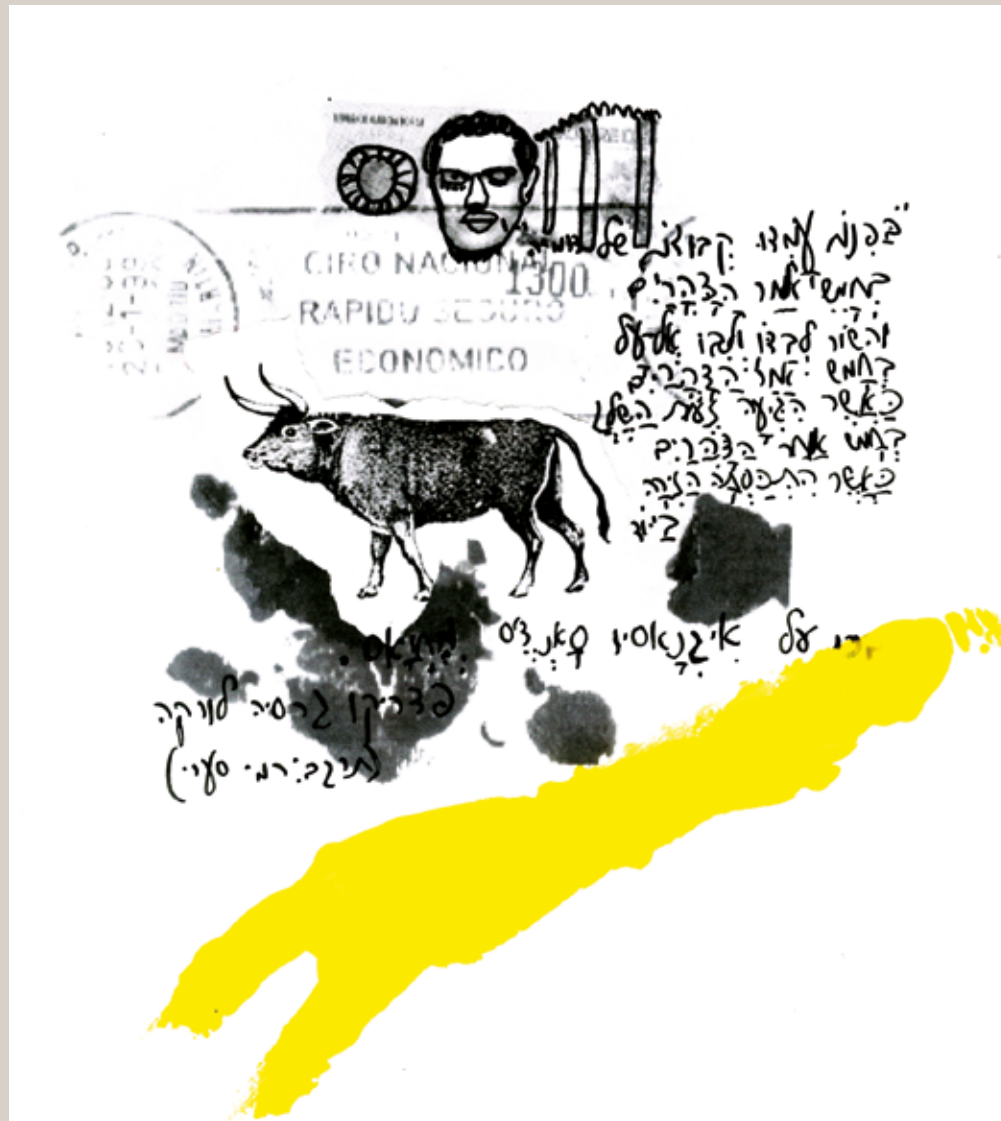
"הבאת תמונה של הילדה שלך?"
היא שואלת, ובחלל הפה צומחות לי
עוד שנים בשביל לעס את
הרגע הזה.
"בוא נשתה עוד קוניאק" היא מניפה
את קולה פאלו הנה מגל הקוצר חטה
כדי לאפות מלים ולפרס להם
המתאהב אפלו בספין.
על השלחן נחים פלחי מרמלדה
כעלים שנשרו לתוך צלחת.
העלים האמתיים תלויים על עצי קרקוב
עטופים בצלופן ערפל שבא להמתיק ערב.

(מתוך: "מחירת החלב")

צ'סלב מילוש / Czeslaw Miilosz

**בתשובה לשאלה: מתי הרגשת בפעם הראשונה
את כוחה של השירה?**

אֶחָרֵי שְׁכַל הַלְחִישׁוֹת הַתִּצְאוֹת מִלְהוֹצִיא מִפִּיהָ
אֶת הַמֶּלֶךְ 'בֶּן',
צִטָּטִיתִי לָהּ אֶת 'בְּכִי עַל
אִיגָנָאסִיו סָאנְצ'ס מְחִיאִס'.
הִיא אֶחְזָה בְּעַרְפִי בְּאוֹתָהּ יָד בָּהּ נִגְבָּה דְּמַעָה,
וְקִרְבָּה אֶת רֵאשִׁיהָ הַכִּי קָרוֹב שְׁאֶפְשֶׁר.
הוּ לֹוֹרְקָה, אֶמְרֵתִי בְּלִבִּי, לֹא נָעִים, אֲבָל בְּלִי סִיד הַמְּלִים
שְׁשַׁפְכֶתָּ עַל כַּתְמֵי הַדָּם שֶׁל לֹוֹחִים הַשְּׁוֹרִים,
לֹא הִיִּיתִי מְחַבֵּק בְּחֶמֶשׁ אַחַר הַצְּהָרִים
אֶת זֹו שְׁבִגְדֵי הַחִיקָלֶת שְׁלָהּ
הִיוּ מְקַמְטִים יוֹתֵר מִצוּקֵי נַחַל צִין.

לצוּקִים קָרָאנוּ אֶז עַקְבֵי הַפְּלֶמְנִקוּ שֶׁל הַמְּדַבֵּר.
מֵרֵאשׁ הַשׁוֹר הַצָּהָב פָּרְצוּ קַרְנֵים אַחֲרוֹנוֹת שֶׁל יוֹם,
וְאַנְחָנוּ הִיִּינוּ עוֹד שׁוֹרָה בְּרִגְעַ שְׁיָפָה לוֹ הַחֲשֶׁךְ.

(מתוך: "כוח סוס")

ססאר ואיחו או 12 שורות על לחם החרפה

בַּשׁוּרָה הַשְּׁלִישִׁית אוֹלֵי תַרְתַּח דְּמַעָה בְּתַנּוּרֵי הָעֵין
כְּשֶׁתִּדְעוּ שְׁאֶסֶף בְּקַבּוּקִים בְּרַחֲבוֹת
כְּדֵי לַחֲיוֹת.

אֶפְשָׁר לְדַמֵּן אֶת קַדַּת הַגֶּב, אֶת הַיָּד הַנִּשְׁלַחַת
לְצוּאֵר הַזְּכוּכִית, אֶת הַפְּרוּסָה שֶׁנִּחְתְּתָה מִלֶּחֶם הַחֶרְפָּה.
מֵאוֹתָה זֹוִית קָשָׁה לְשֹׁבַע אֶפְלוּ מִרְגְּלִים פְּרִיזָאִיּוֹת
הַמְדַבְּקוֹת לְיַרְכֵי הַבַּחֲוֵרוֹת שְׁאֵלֵהֵם צַחֵק אֶתֶן
בְּחֶדֶר הַלְדָּה.

וְאֵתָה, אֲדוֹנֵי שׁוֹר הָרָעֵב, אֵל תַּגִּיד שְׁבִבְטָנוּ הַרִיקָה
נֶאֱפוּ שִׁירֵיו, אֵל תִּזְכִּיר שֶׁהֵיפִי מִצְּלִיף בַּחֲטָה לְפָנַי
שֶׁתַּנּוּרֵי הַגִּיהֶנוֹם מְגַלְגְּלִים מִמְּנָה לָחֶם. אֶפְשָׁר הִיָּה
לְחָלֶם שֶׁהוּא צָפוֹר וְלֵהֲשֵׁאִיר פְּרוּר עַל אֲדָן הַחֲלוֹן.

(מתוך: "מחותרת החלב")

היום שבו מת אוקטביו פאס

כְּשֶׁהַמְשׁוֹרְרֵת הַסּוּרִית חִיכָה אֵלַי הַקַּדְשִׁיתִי אֶת חֵיוֹכֵי
לְשׁוֹנֵי הַכֶּלֶב שֶׁפָּעַם כְּמַעַט נָשָׂא אוֹתִי לֵיד מַעֲיִנוֹת אֵל-חַמָּה.
נִפְגַּשְׁנוּ בְּמִוּרְסִיָּה, עִיר קִטְנָה בְּדָרוֹם סְפָרַד בְּיוֹם שֶׁחֲגָגוּ שָׁם
אֶת קְבוּרָתוֹ שֶׁל הַסַּרְדִּין.

גְּבָרִים בְּתֵל־בּוֹשׁוֹת שֶׁל לֹחֲמֵי שְׁנָרִים פְּלָסוּ דֶרֶךְ לְמִשְׁאֲאִיֹּת
מְחַפְּשׁוֹת לְשִׁדְי יָם וּבַחֲוֵרוֹת חֲשׂוֹפּוֹת חָזָה זָרְקוּ צַעְצׁוּעֵי פְּלִסְטִיק
לְיַלְדֵי הַפְּלִמְנָקוֹ.

הָאֲוִיר הָיָה מְלֵא בְּבָבוֹת מְעוֹפְפוֹת, בְּמִשְׁרוֹקִיֹּת וּבְאֶקְדָּחֵי צַעְצׁוּעַ.
חֹמֶר הַנֶּפֶץ הָיָה נֶעוּל בְּאַפְסָנָאוֹת הַקְּרָב וְאוֹלֵי גַם מִתַּחַת
לְחֻצָּאִית הַמִּינִי הָאֲדָמָה שֶׁהִיא קִנְתָּה בְּרַחֲוִבוֹת דְּמָשֶׁק.

לְמַחְקָת הַשְּׁחִירוֹ הָעֵתוֹנִים אֶת הַפּוֹתְרוֹת בִּידִיעָה עַל מוֹתוֹ שֶׁל אוֹקְטָבִיו פָּאס.
מָרִיָּה קוֹדְאָמָה, אֶלְמִנָּתוֹ שֶׁל בּוֹרְחָס, מִחֲתָה דְּמַעָּה. הַמְשׁוֹרְרֵת הַסּוּרִית נִשְׁאַרָּה
בְּחֻצָּאִית הַמִּינִי הָאֲדָמָה וְרַק סַרְדִּין הַפְּסִטִיבֵל נִמְחַק מִתְּפָרִיט הַיָּם וּפִינָה אֶת
מְקוֹמוֹ לְלִינְיָתָן הַמְּקִסִּיקָנִי שֶׁשָּׂחָה אֶל חוֹף מוֹתוֹ.

(מתוך: "המתופף של המהפכה")

פבלו נרודה / Pablo Neruda

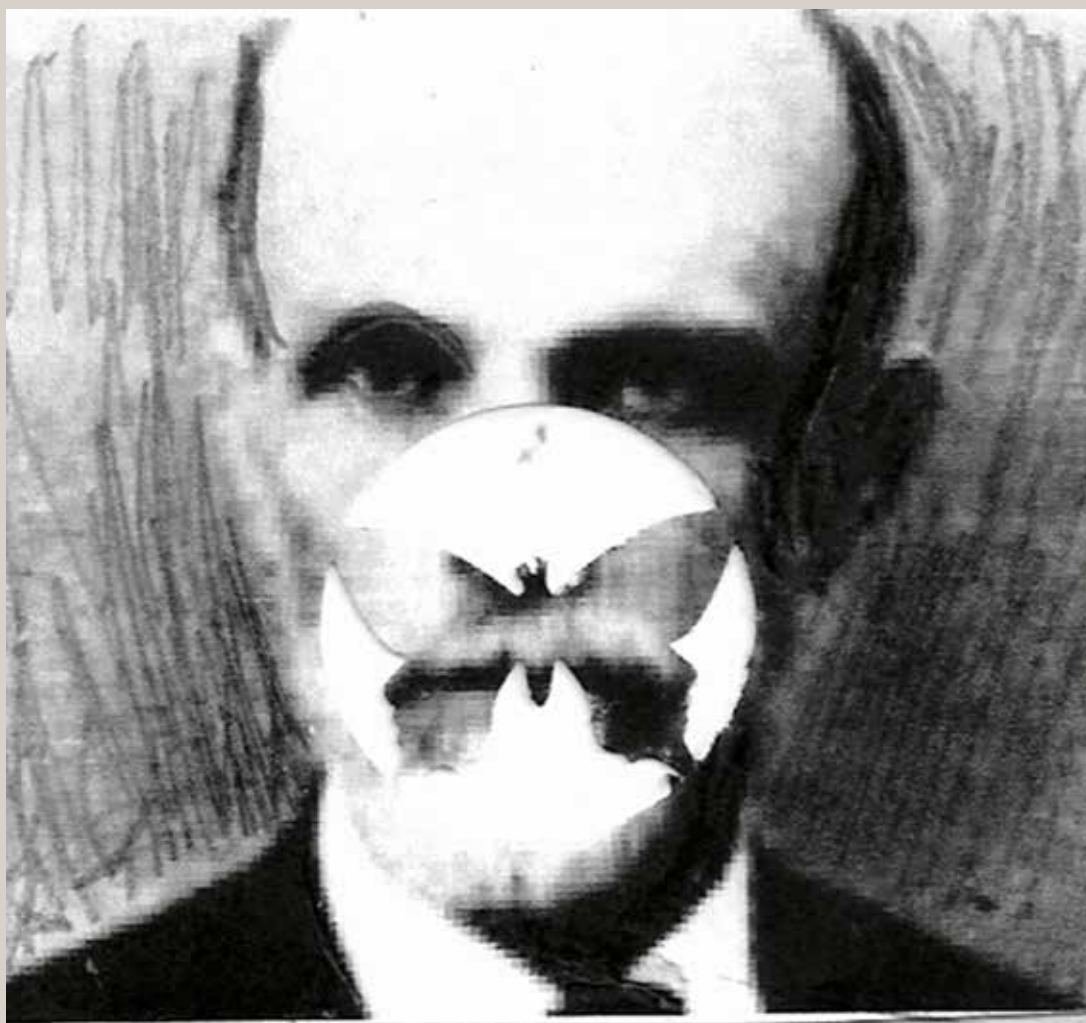

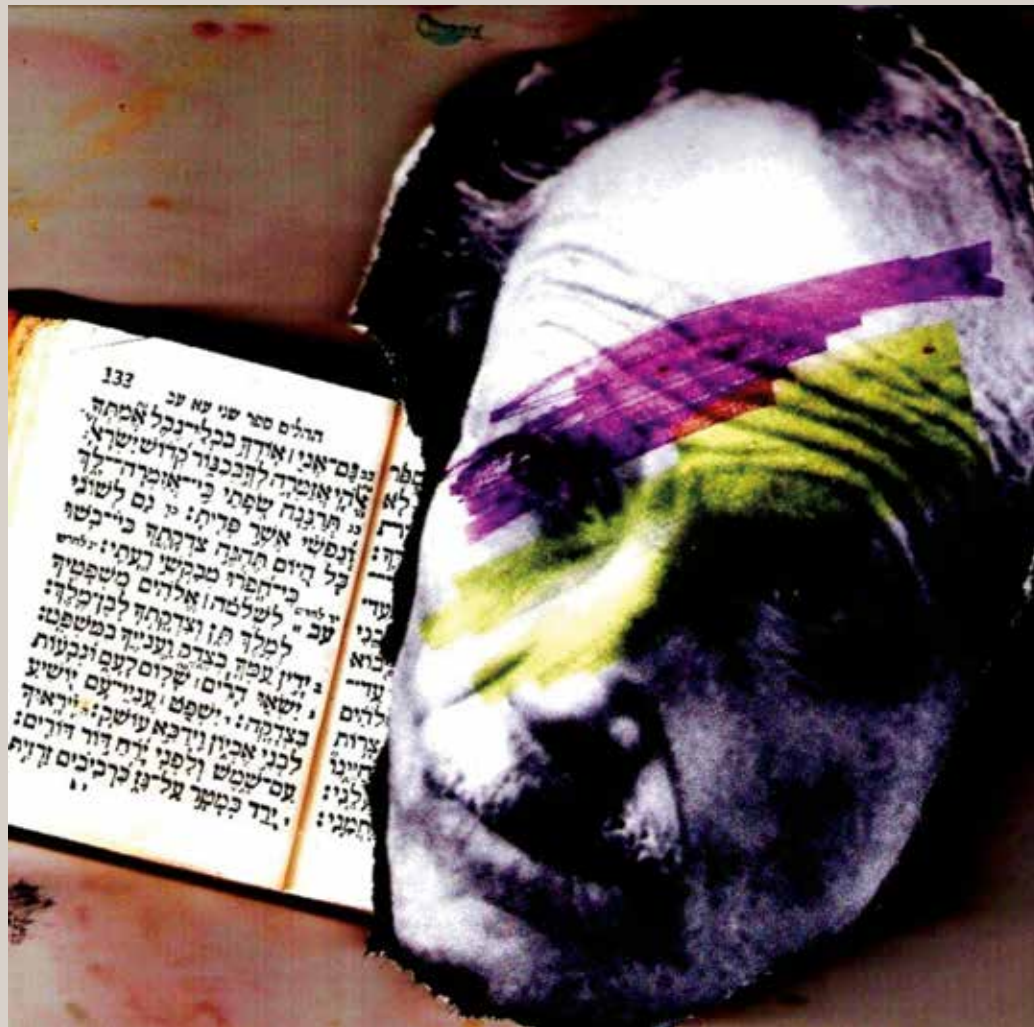
פרימו לוי / Primo Levi

הפרפרים ממונטה סאן סוינו

בבת-אחת באו הפרפרים אל ראש הברונזה
של המשורר ג'וליו סלבדורי.
איני מכיר עדין את שיריו אבל אחרי
שפטלית רטבה מוחקת טפות קפוצ'ינו
מראשי הפרפרים המטבעים על מפות הפלסטק
בקפה "דה לה לונה", אני בטוח שאחד פנה
רחף בשיריו.
כמו מתמטיקאי אני מצמצם את המרחק
בין פרח לשמש, מכפיל בשני אשה
המתעלסות על קצה עיגה, מחלק בשתי עיניו
של סלבדורי ושומע איה כנפי הפרפרים
מתנופפות כמחיאות כפים.

(מתוך: "מחותרת החלב")

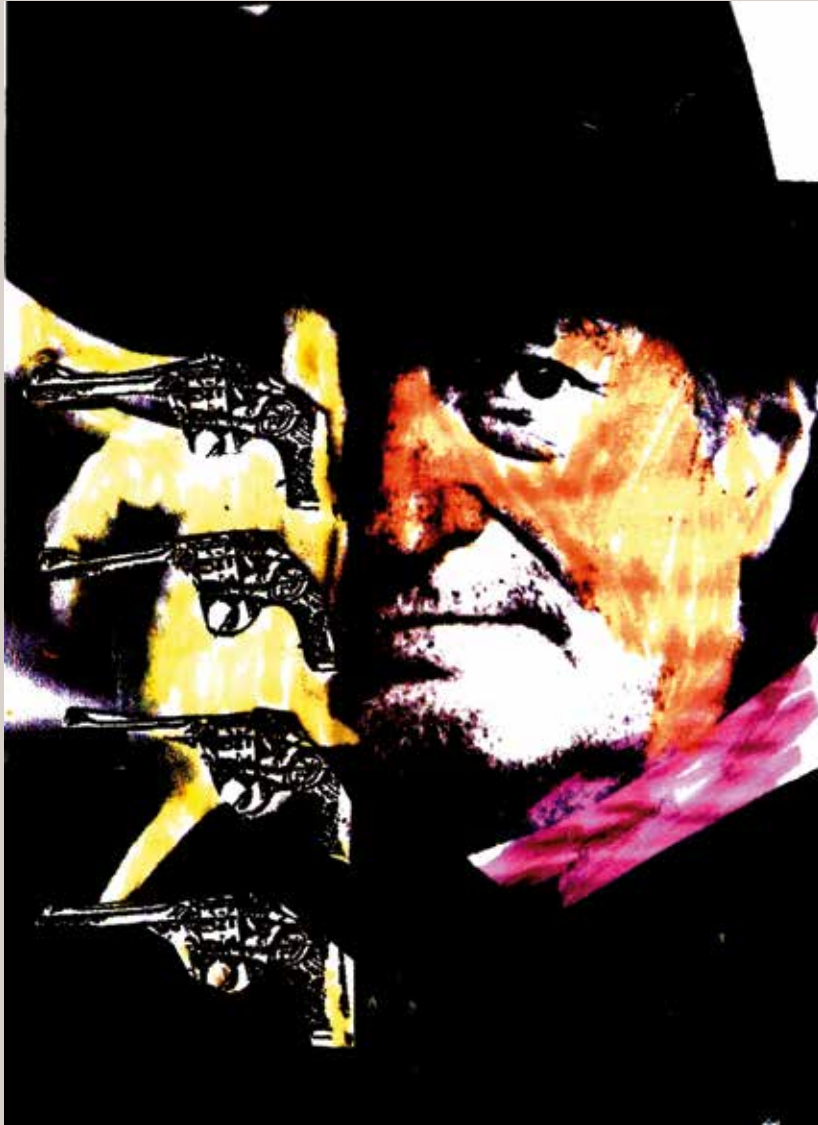

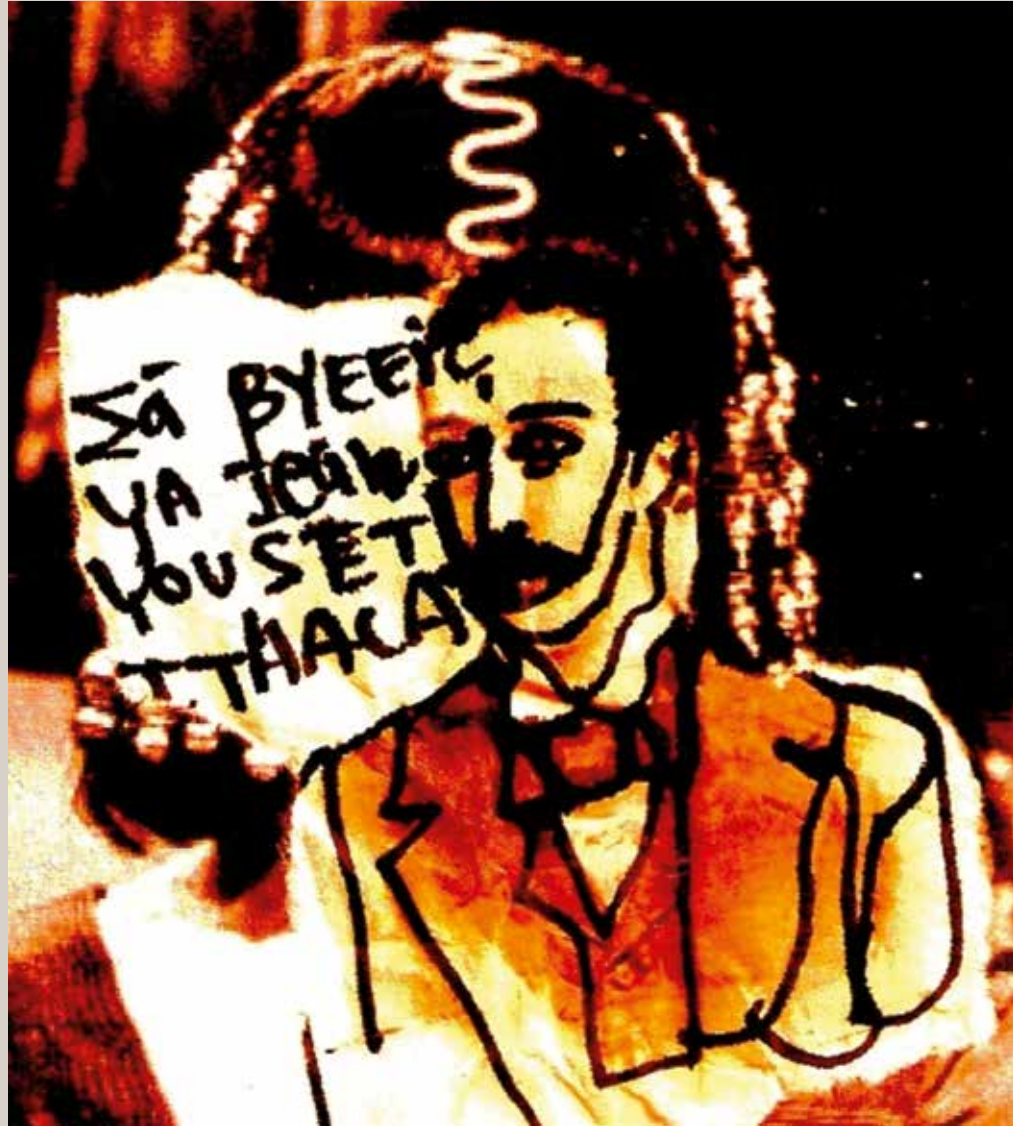
ארי דה לוקה / Erri De Luca

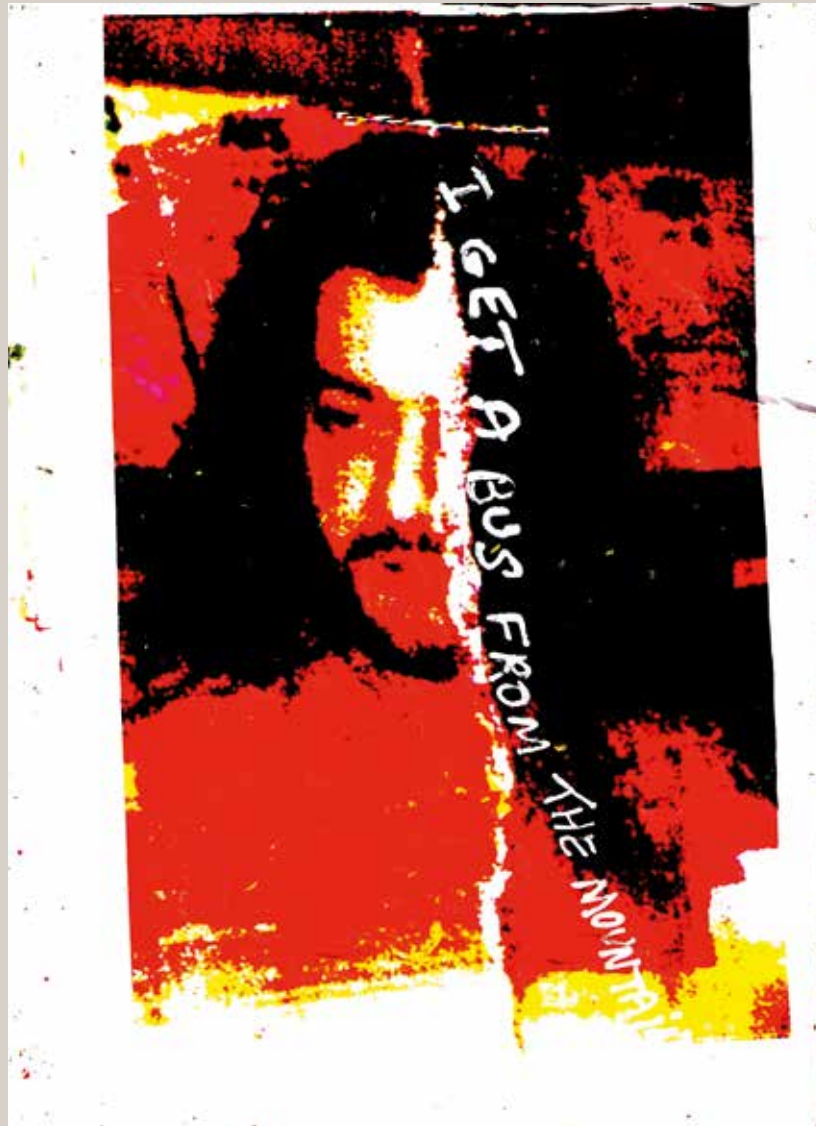
לבה

לִיד הַר הַגַּעַשׁ וְזוּב אֲנִי מְקַנָּא
בְּמִשׁוֹרֵר הָרֵאשׁוֹן שֶׁכָּתַב בְּאוֹתָהּ שׁוֹרָה לְבָה
וְאֵהָבָה.
מִתַּחַת לְקִמְטֵי הַגַּעְגּוּעַ שֶׁבְּמִצַּח הַפְּסָגָה
מִתְגַּלְגְּלוֹת עֵינֵי בְּזֻלָּת, וְאֲנִי מְכַנֵּס אוֹתָן לְפָה
כְּמוֹ יֶלֶד הַמְּבָרִיק אֶת הַגְּוִלוֹת שֶׁהָרוּיִם בְּמִשְׁחָק.

(מתוך: "אלג'יר")

שלמה אבן גבירול / Solomon Ibn Gabirol

דוד פוגל / David Vogel

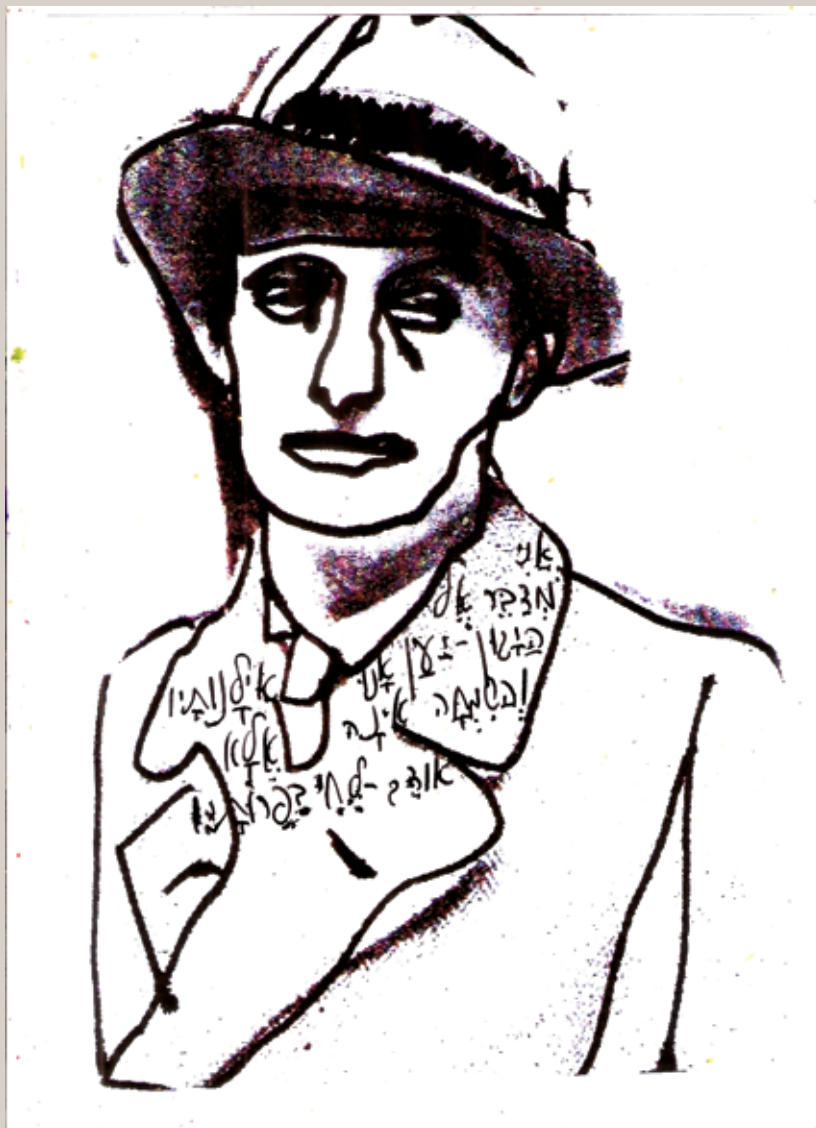

חואג'ה ביאליק

יְלֵדָה עֲרֵבְיָה שְׂרָה שִׁיר שֶׁל בְּיֵאֵלִיק
וְצֵל כְּנָפֵי הָאוֹטוֹבוּס מִשְׁחִיר אֶת עֵצֵי הַזֵּית
בְּפִתוּלֵי נְאֻדֵי עֵרָה.
אֵין אִם, אֵין אַחוֹת וְעֵינֵיהָ מְגַלְגְלוֹת
מְעַפְעָף לְעַפְעָף אֶת רַמְאוֹת הַכּוֹכָבִים
שֶׁל חוּאג'ה בְּיֵאֵלִיק.
פְּעַם קָרָאתִי כִּי הִסִּימֵן הָרֵאשׁוֹן
הַמְּבֹשֵׁר אֶת כְּבוֹנוֹ הַקָּרֵב שֶׁל פּוֹכֵב
הוּא נְפִיחוֹת בּוֹלְטוֹת
וְהַתְּאֻדְמוֹת בְּאַזְוָרִים הַחִיצוֹנִיִּים.
עַל הָרִי שֶׁפְּתִיחָה נְמַרְח שְׁטִיחַ אֲדָם
וְעֻקְבֵי הַשִּׁיר נִקְשׁוּ דוֹ, נִקְשׁוּ לָהּ.
מִלִּיּוֹנֵי שָׁנִים נִמְשַׁכֶּת הַהִתְמוֹטְטוֹת עַד שֶׁנִּהְפָּה הַפּוֹכֵב
לְכַדוֹר מְלֻבָּן.
אֶת יְתֵרֵת הַחֵם הוּא מְקַרִּין אֶל הַחֶלֶל
שֶׁל בֵּית לֹא גָמוֹר.
הַשְּׂמֵשׁ שֶׁנִּשְׂרָפָה בְּלֵהָבָה נִקְדָּה בְּזַעַה אֶת הַגּוֹפִיּוֹת
הַפְּחָלוֹת שֶׁל הַפּוֹעֲלִים
וְקוֹל הַתְּפִלוֹתָיו הַנִּדְחוֹת שֶׁל הַמּוֹאֲזִין נִפְרָשׁ
כְּשִׁטִּיחַ פָּרוּם עַל גִּבּוֹ שֶׁל חֲמוֹר
שֶׁנִּגְמַר לוֹ הַסּוֹס.

(מתוך: "גן עדן לאורז")

אורי צבי גרינברג / Uri Zvi Grinberg

הליקופטר. שיר נחומים

רק המלה הליקופטר תוכל להתגרות ברוח.
אני מטיס אותה מעל ראשי הכבשים המצטופפים בקילומטר עדר
היכול להתחיל בבחורה צפונית ולהגמר במנוחה המפילה אור תפוזי
בפרדס הקדר.
כמה זמן זה עוד יקח?
"אלהים אדירים, עוד שבוע, עוד חודש, עוד שנה" היא משיבה בשורה
של לאה גולדברג פאלו יכולות המלים להנחית
את הליקופטר הנחומים.

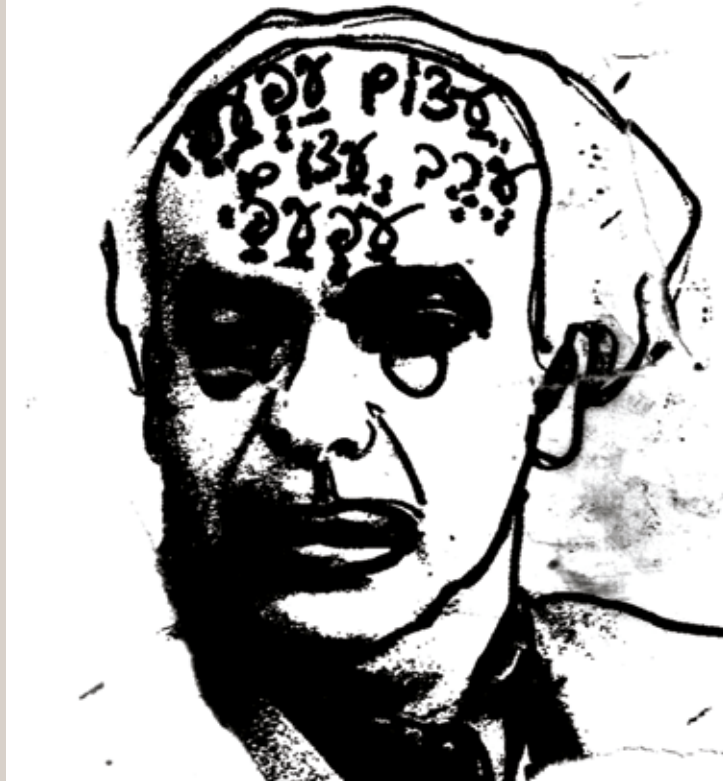
(מתוך: "אספלט")

מכתב קצר ללאה גולדברג

הגפירים שהדלקת עדין מאירים
את בדידותה של המלה
שנפסקה מן השירים.
האמנם?
בשולי הענן שהורשת לי
רואים פי החק הראשון
של השירה הוא
שאין חקים.

יום אחרון

גם לתפלות - תפריחת ושלכת.
יום אחרון שמת את כל כתרי.
כל השתיקות חזרו היום אליך
מיז עליהם

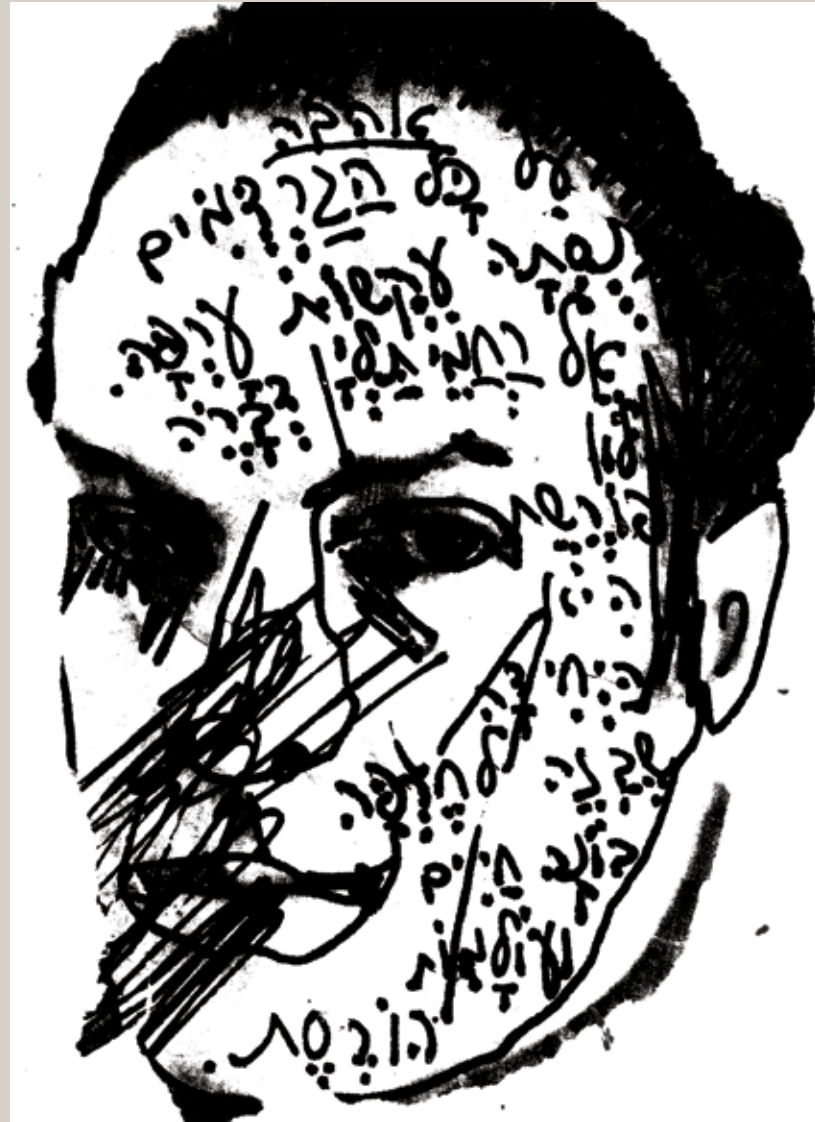
סונטת המסתפקים במועט

רוֹפֵא לֹא צָרִיךְ לְחַלּוֹת בְּכָל הַמַּחְלוֹת בְּהֵן הוּא מְטַפֵּל,
טֵבַח לֹא מִטְבִּיעַ בְּהַר מְלַח אֶת מַה שֶּׁהוּא מְבַשֵּׁל,
בְּפֶה שֶׁל מוֹכֶרֶת הַסְּכָרִיּוֹת אֵין מְקוֹם
לְכָל כּוֹ הַרְבֵּה צְלוּפֹן,
וְעַל חֲלָצַת הַחֲשָׁפְנִית תַּפּוּרִים רַק חֶלֶק
מִכַּפְתּוּרֵי הָעוֹלָם.

מְשׁוֹרְרִים תּוֹלִים רְאֵשֵׁי שׁוּרוֹת עַל עֲמוּדֵי שְׁלֶכֶת.
מְלִים הַמְסַתְּפָקוֹת בְּמוּעָט
מִתְנַוֶּפְפוֹת בְּרוּיַח וְרִגְלָן בּוֹעֵטָת
בְּשִׁמְשׁ הַמַּעֲמִיסָה קַרְנִים עַל מְשֻׁאֵיּוֹת צַל
רְגַע לִפְנֵי שֶׁהִיא מְסַתְּלֶקֶת.

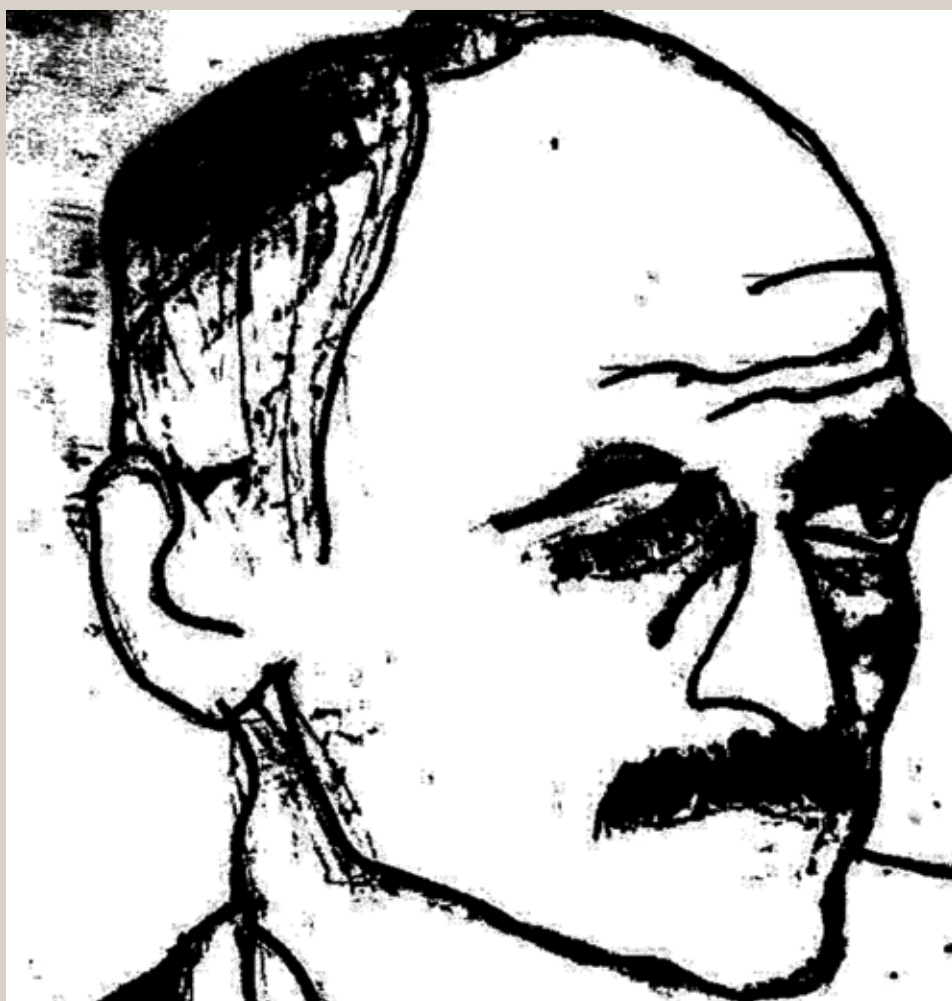
דֵּי בְּעֵץ אֶחָד בְּשִׁבִּיל לְסִפּר אֶת כָּל הַיַּעַר,
דֵּי בְּעֵלָה בְּשִׁבִּיל נִפְנוּף פְּרֻדָּה מְעֵנָה,
דֵּי בְּנוֹבְמֶבֶר בְּשִׁבִּיל שִׁיחָה עֲמוּד תְּלִיָּה לְסַתָּו.

(מתוך "אלג'יר")

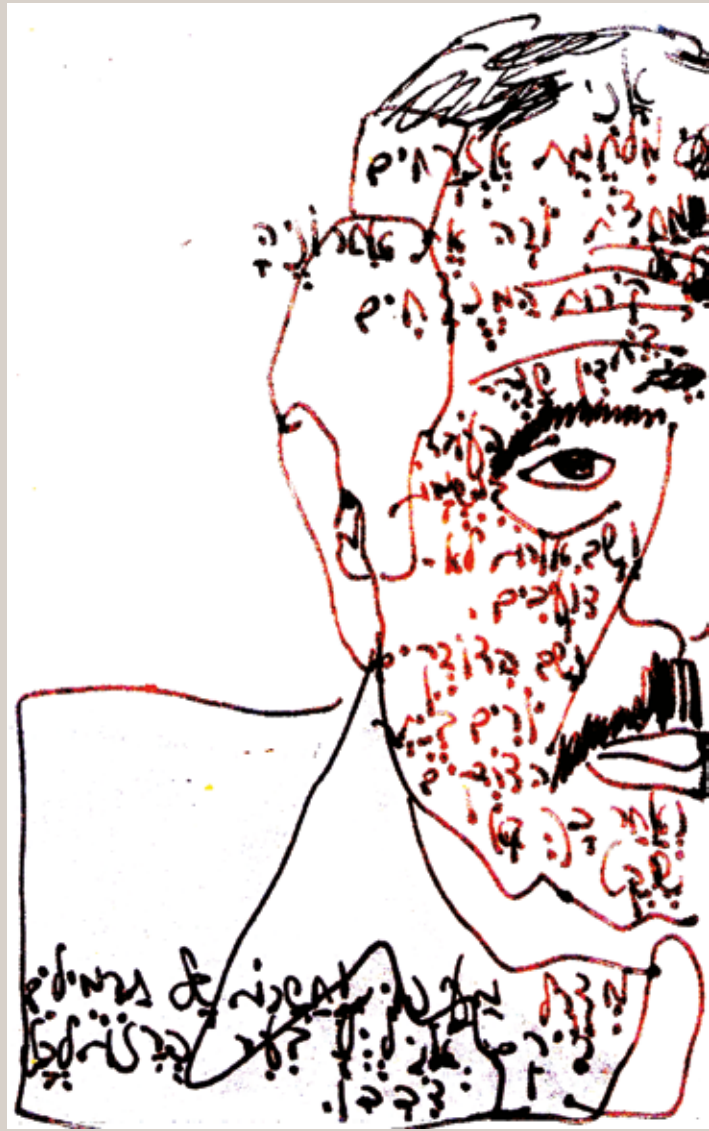

נתן אלטרמן / Natan Alterman

אברהם חלפי / Avraham Chalfi

חיים גורי / Haim Gouri

Asher Reich / אשר רייך

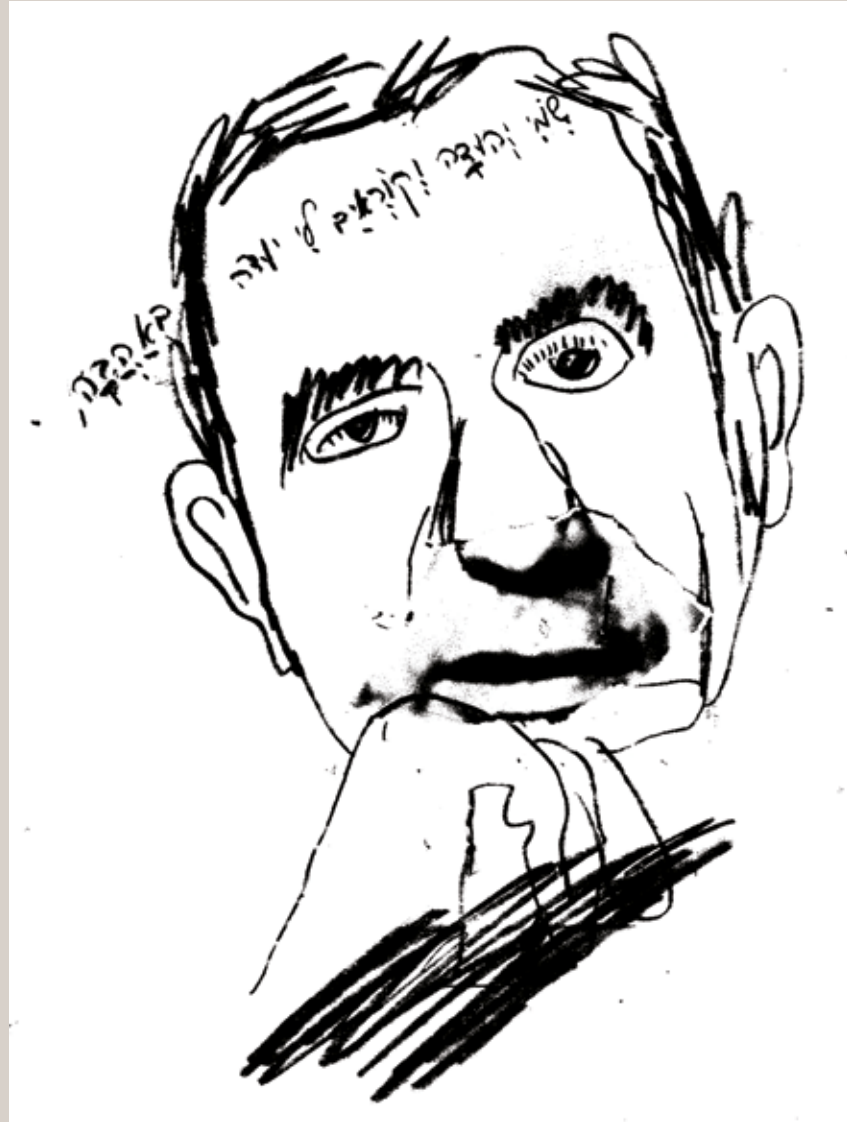
עכשיו שיני הזאבים בבטן האילה

לאמיר גלבע

עכְשׁוֹ שְׁנֵי הַזְּאֵבִים בְּבֶטֶן הָאֵילָה
כְּתָמִי דָם הִתְקַרְשׁוּ בְּצִנְאוֹרָה
רֵיחַ הַיַּעַר בְּכַפּוֹת רֶגְלֶיהָ
וְשִׁפְתֶיהָ כְּבִדּוֹת מְלִסְפָּר אֶת הַמַּסָּע כְּמוֹ
הַרְגַע שֶׁשְׁלַחַת אוֹתָהּ שֶׁהַקְּמִטִים
צָבְאוּ כְּזֵאֵבִים עַל פְּנֵיהָ
עֵינֶיהָ הִסְתַּתְּרוּ בְּחֹרֵיהֶן כְּבַמְּאוּרָה וּבְחוּץ
הָיָה חֵם וְקָר
קָר וְחֵם,
מִזְג אֲוִיר שֶׁל טְעוֹת

וְהַזְּאֵבִים שָׁתוּ וּוּדְקָה לְכַבּוּדָּהּ בְּחִגְיגוֹת הָאֲנָס שֶׁבְּלִילוֹת גּוּפָהּ.

(מתוך: "גן עדן לאורז")

שיר ערש לכדורי הנחושת

כְּשֶׁהִסְפִּידוּ אֶת יְהוּדָה עֲמִיחֵי עֵמֶד שׁוֹמְרֵי שָׁל
רֵאשׁ הַמְּמִשְׁלָה עַל גַּג הַבַּיִת וְכִנּוּן עֲזֵי
מִתְנַצְּרֵת יִשְׂרָאֵל אֶל שְׁקִיּוֹת הַחֲרָדָה מִתַּחַת
לְעֵינֶיהָ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם.
בְּתוֹךְ הָאֲרוֹן חֲזַף הַמֵּת. הַרוֹבֵה שָׁלוֹ בִּ-84 הָיָה
כְּבִיד יוֹתֵר. צ'כִי שְׁהַרְדִּים בְּבֶטֶן פְּלִדָה שְׁאֲרִיּוֹת
אַבְקֵי שְׁרָפָה. הַהֲדַק חֲכָה לְכַרִּית הָאֲצָבַע שֶׁתִּלְחֹץ
וְעַל הַקֵּת הָיָה חֲרוּתִים סִימְנֵי הַמְּוֹת
מִחֹלוֹת יַד מְרֻדְכִי.
כְּפָר אֲזֵה הוּא שֶׁר שִׁיר עֶרֶשׁ לְכִדּוּרֵי הַנְּחֻשֶׁת,
וְהַנְּחֻשֶׁת חֲלָמָה שֶׁיִּרְקָעוּ מִגּוּפָהּ אֲבָזִים לְאֲרֻנְךָ
בּוֹ תִסְתִּיר אִשָּׁה גְלוּלוֹת רַחֲמִים מִיָּמֵי הַגֹּן.

עֲכָשׁוּ אֲנִי רוֹאָה אוֹתָהּ אוֹ מִיִּשְׁהִי דוֹמָה לָהּ,
עוֹבְרֵת לְיַד גּוּפוֹ, מוֹרַחַת עַל פְּרוּסַת שְׁפָתֶיהָ
אֶת רֵבֶת שִׁירָיו.

(מתוך: "המתופף של המהפכה")

יופי טיפש

"...הו פילוסופים מהוללים בדברי ימי התרבות, הוגים נכבדים"
(פנחס שדה, מתוך: "בתחנה המרכזית בתל אביב, אחר
הצהרים, ערב ראש השנה")

אַפְּלוֹטוֹן לֹא רָשׁוּם בְּפִנְקֵס הַטְּלָפוֹנִים הַדְּחוּס בְּתִיקָה
וְהֶלֶק בְּצַפְרֵי הַרְגָּלִים לֹא מֵאֲדִים בְּזִכְרוֹנָה
חֵיוֹת מִיתוּלוּגְיָה. גַּם הַשְּׁעָר הַנוֹפֵל עַל צְנֵאָרָה
לֹא נוֹלַד מֵאֲפְרוֹדִיטָה וְהַמְכָּחֹל הַפָּחַל בּוֹ פְּטָלוֹ
הַגָּלִים שֶׁל בּוֹטִיץ' לִי בְּקִשֵׁי מְבֻלֵיט רִיסֵי טְרָף
בְּשִׁמוֹרוֹת עֵינֵיהָ.

אַבֵּל הִיא יָפָה, יָפִי טֶפֶשׁ וְגִשׁוּם,
יָפִי הַמְתִּיז מֵיָם הַמְטִשְׁטִשִׁים אֶת הַפְּתוּב, מוֹחֲקִים
אֶת הַמְצָרִי וְיֹדְעִים שְׁמַעְבֵּר לַפְּרָחִים הַמוֹגְנִים
מִתְפַּנֵּק עָלָה סָגַל בְּקִצָּה גְבְּעוֹל שֶׁל קוֹץ בָּר.
וְכִשְׁהִיא תִדְבֵּר אֶתְכֶם שְׂכָחוּ לְהִגַּע אֶת הַשְּׁפָה,
שְׁלָחוּ אֶת הַמְלִים לְמַכְלָאוֹת הַדְּקִדּוּק,
תִּנְנוּ לְמַחוּג הַגְּדוֹל בְּעִגּוּל פְּנִיָּה לְתַקְתֵּק
אֶת הַדְּקָה שְׁאֵינָה שְׁפַחַת זְמַן.
אַפְּלוֹ שְׁעוֹן מְקַלְקֵל צוֹדֵק פְּעֵמִים בְּיוֹם.

(מתוך: "מחותרת החלב")

האקדוחן הרולד ש' עושה אהבה עם ארץ ישראל

אָפֿשֶׁר לַחַיּוֹת שְׁנַיִם מְרִיחַ כְּפָרוֹת הַלֶּחֶם
שֶׁהַנְּשִׁים מְשֹׁאֲרוֹת לְבוֹקְרִים.

יֵשׁ הַרְבֵּה פֶּחַ סָבֵל בְּאֶצְבָּעוֹת שְׁקוֹשְׁרוֹת עִמּוּד חֲשִׁמֶל לְמוֹשְׁכוֹת,
וְאַחֲרֵי הַגֶּשֶׁם הָרֵאשׁוֹן מִסְתַּנָּף לוֹ, לְיַד הַפְּרָסוֹת, יַעֲשֶׂב שְׁפוּף וְיָרֵק.
”לִמָּה לִי לְקַחֵת לֵלֵב” שֶׁר בְּבִקְרָה שׁוֹמֵר הַפְּרִדְסִים בְּדַרְךְוֹ לְקַלְקִילָה,
הָרוּחַ בְּעוֹנָה הַזֹּאת כָּמוֹ מַחְלִיקָה בְּקָעָה, כָּמוֹ מְדַלְגֵת תַּל

87 וּבִטְרַנְזִיטוֹר שֶׁל שׁוֹמֵר הַלְיָלָה כָּכָר מִתְעַרְבֶבֶת מוֹסִיקָה עֲרַבִית בְּתַנּוּ מְיֻלָּל.

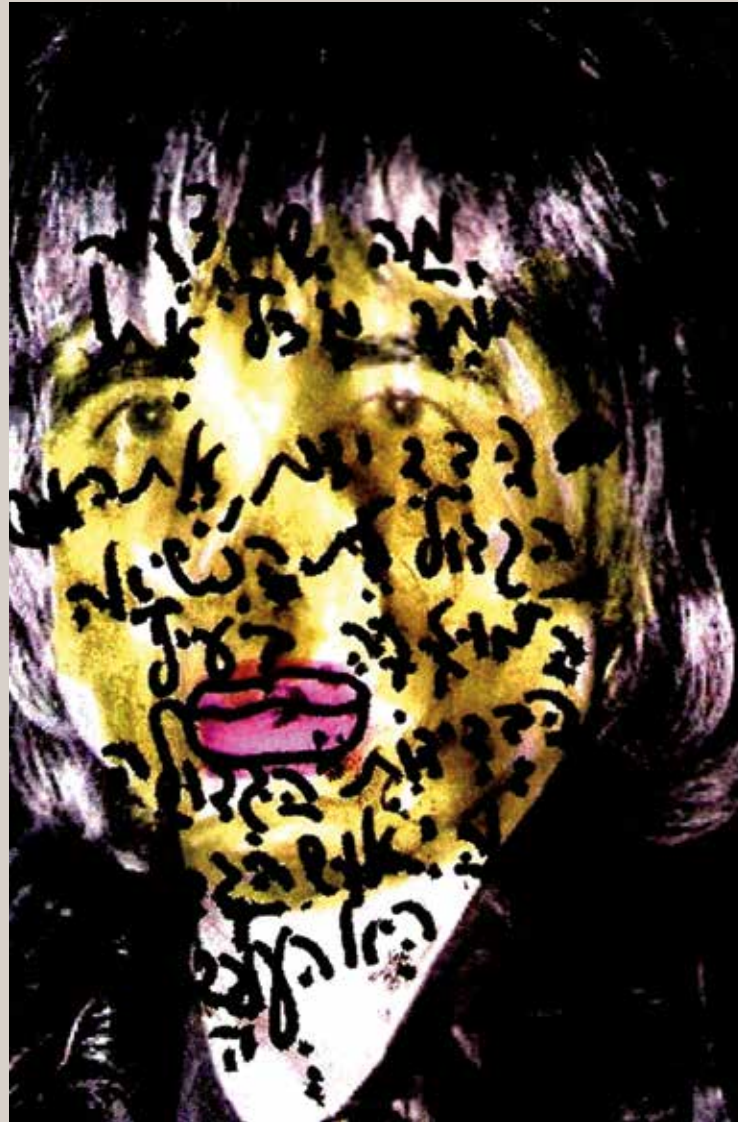
אָפֿשֶׁר לַחַיּוֹת שְׁנַיִם מְרִיחַ כְּפָרוֹת הַלֶּחֶם
שֶׁהַנְּשִׁים מְשֹׁאֲרוֹת לְבוֹקְרִים,

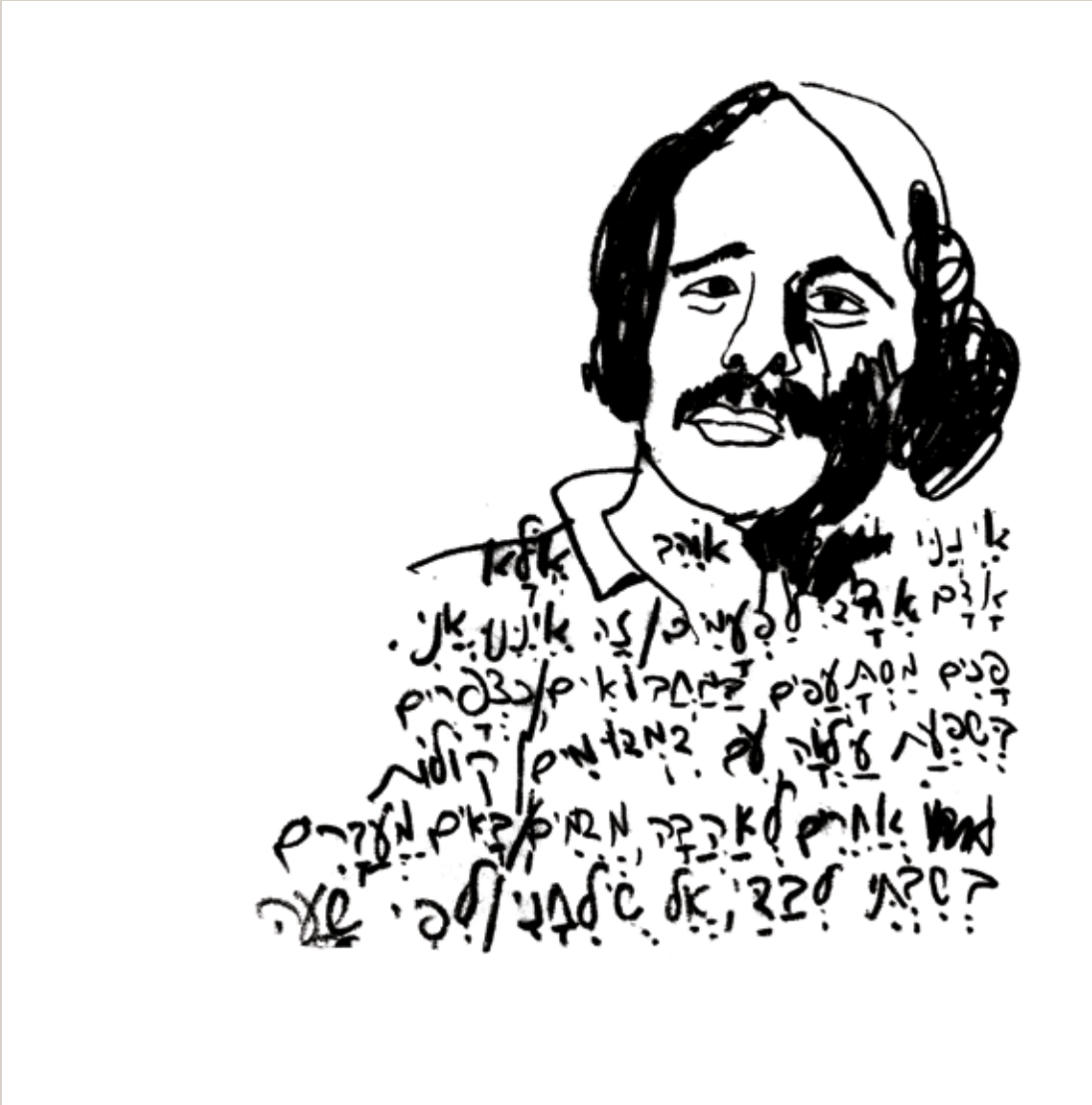
וְאַחֲרֵי שְׁלֹשׁ שָׁעוֹת רְכִיבָה כְּמַעֲט וְלֹא עוֹצְרִים בְּדַרְךְוֹ,

בְּקוֹשֵׁי לְיַד צְרָכְנִיָּה, לְיַד בְּרָז,

בְּקוֹשֵׁי לְיַד מְכַנְסֵי הַיְלָדוֹת הַמְּקַפְלוֹת קֶפֶל מְשִׁי דֶק בְּסוּף הַיָּרְוֹ.

(מתוך: "סולו")

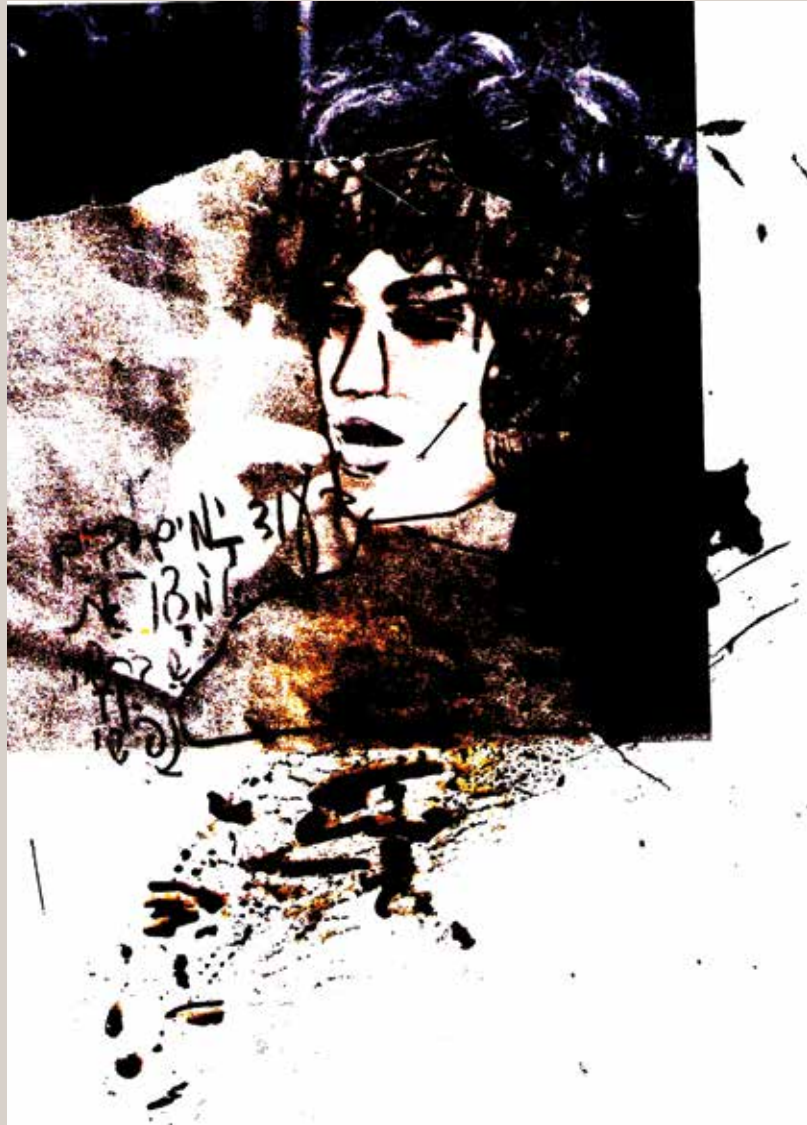
יאיר הורביץ / Yair Hurvitz

יונה אינדיאנית

היא רצתה למות על השלג שבקרית-אונו,
בבור רגלה של
דבה גריזלית שפעם גדלה אותה.
ידיו המעמלנות של הלילה הפשיטו את שמלתה
והצפורים שנוקמו עליה עפו לנקר בבטן חלה מתוקה
בפחי הזבל שליד המאפייה.
במערת ראשה הבריק פתך מלכת אסתר
ואחשורושי השיר חרזו פנפים לכתפיה
וצבעי מלחמה למצקה.
אתה רואה, היא אמרה, בסוף אני אהיה יונה אינדיאנית
בספורים שספרת על
וינטו.

(מתוך: "גן עדן לאורז")

פרץ דרור בנאי / Peretz Dror Banai

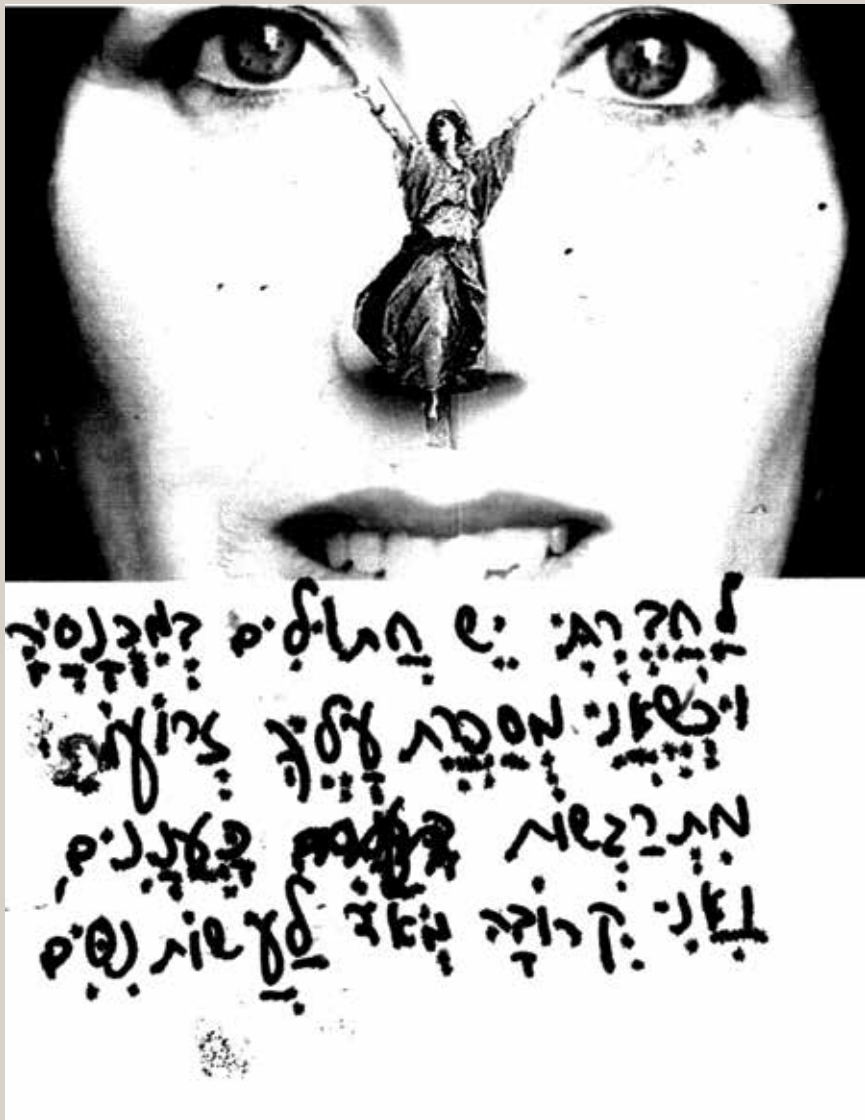
אורי הולנדר

פרלודים

מוסד ביאליק • ירושלים

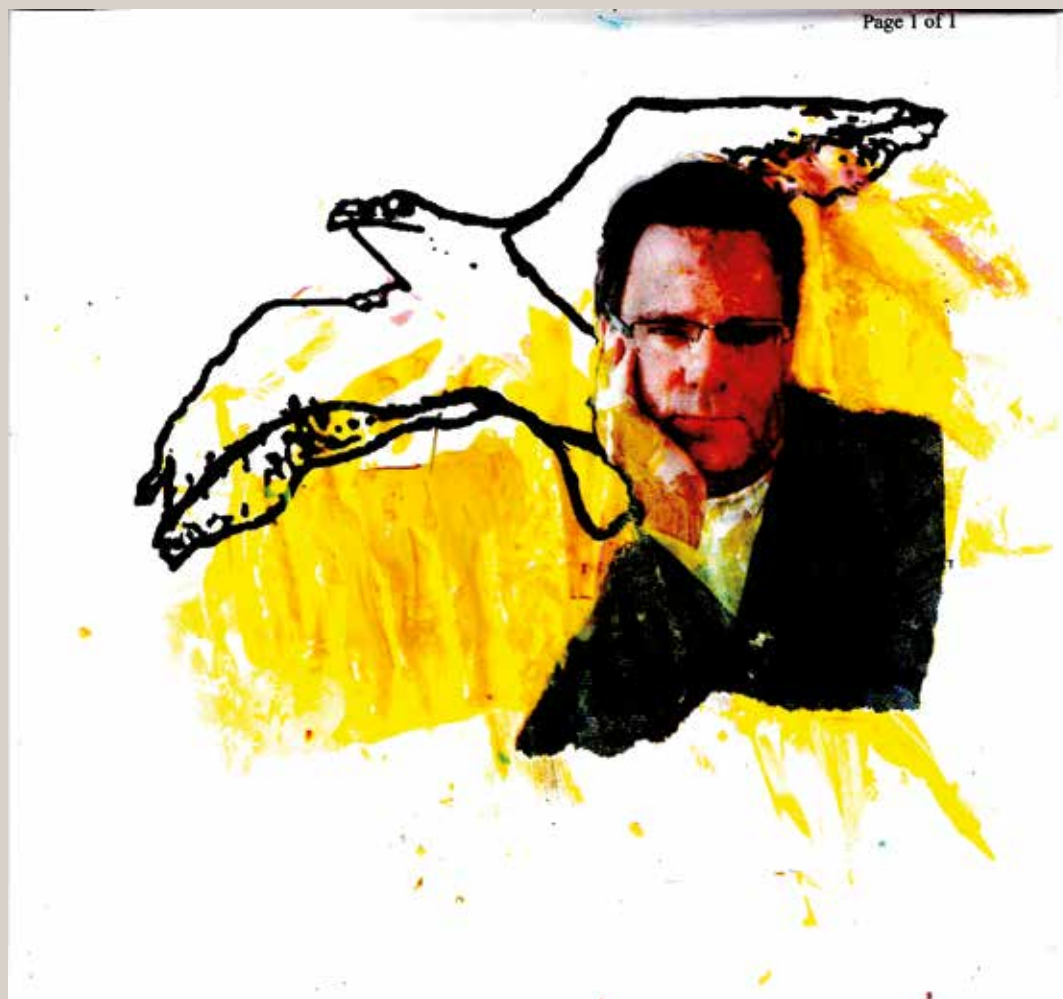

גלעד מאירי / Gilad Meiri

רפי וייכרט / רוני סומק

הַמְצִיא

עִיר

נִרְקִיטִי

אָוִיר

שָׁבָה

הַשּׁוֹפָה

רְקֹדְנִית

וְרִדָּה

מִסְתַּחֲרָרֶת

בְּקִצָּה

הַמִּדְרָכָה

רְגַע

לְפָנַי

הַטְרָפָה

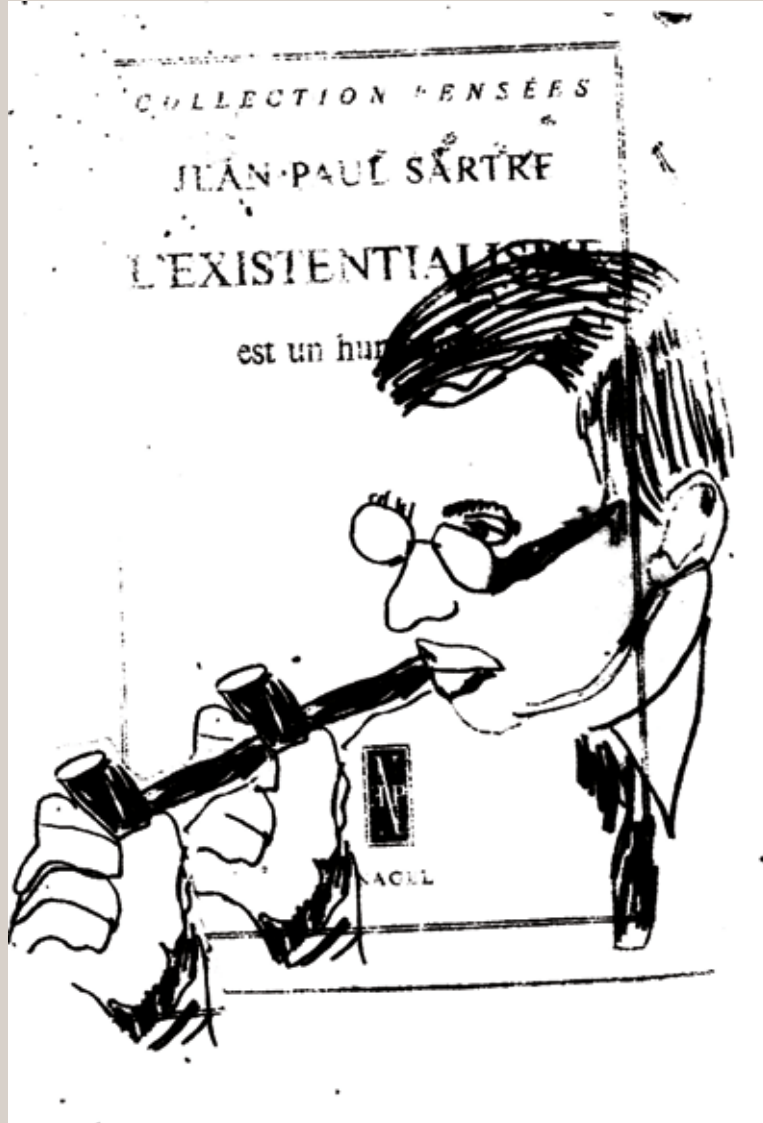
(מתוך: "רזים")

נ.ב. ארבעה פילוסופים של שירה

P.S. Four Philosophers of Poetry

אלבר קאמי / Albert Camus

סימון דה בובואר / Simone de Beauvoir

